ՀԻՄՆԱԴԻՐՔ՝
ՄԻՍԱՔ ԵՒ ՍԱՐԳԻՍ ԳՕԶՄՒՆԵԱՆ
ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ՝ ՄԵԼԻՔ ԳՕԶՄՒՆԵԱՆ
Հասցէ՝ Խեթաղպուղ, Ֆիճճաճ-
եղլար Մէկտէբ սպարեան
SAHİBİ
Melik Koçunyan

JAMANAK
ԺԱՄԱՆԱԿ
ԺՕՂՈՂՐԴԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ
4
ՅՈՒՆՎ. 1937
28ՐԴ ՏԱՐԻ
ԹԻՒ 11096

ՏԻՆ
4
ՂՐՇ.

ՉԵՋՈՒՔ ԴԻՏՈՂՆԵՐԸ
ԻՐԵՆՑ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵՆ
ԱՆՃԱԳԻ ՄԷՋ
ՖՐԱՆՍԱՑԻ ՍՊԱՆԵՐՈՒՆ ՏԵՂ ՍՈՒՐԻԱՑԻՆԵՐ ՊԻՏԻ ԸԼԼԱՆ
ԻՍԿԷՆՏԷՐՈՒՆԻ ՀԱՓԱՉ ԹՈՒՐՔԵՐԸ
ՄԵԾԱԽԱՆԴԱՎԱՌՈՒԹԵԱՄԲ ԴԻՄԱԻՈՐԵՑԻՆ ՉԵՋՈՒՔ ԴԻՏՈՂՆԵՐԸ

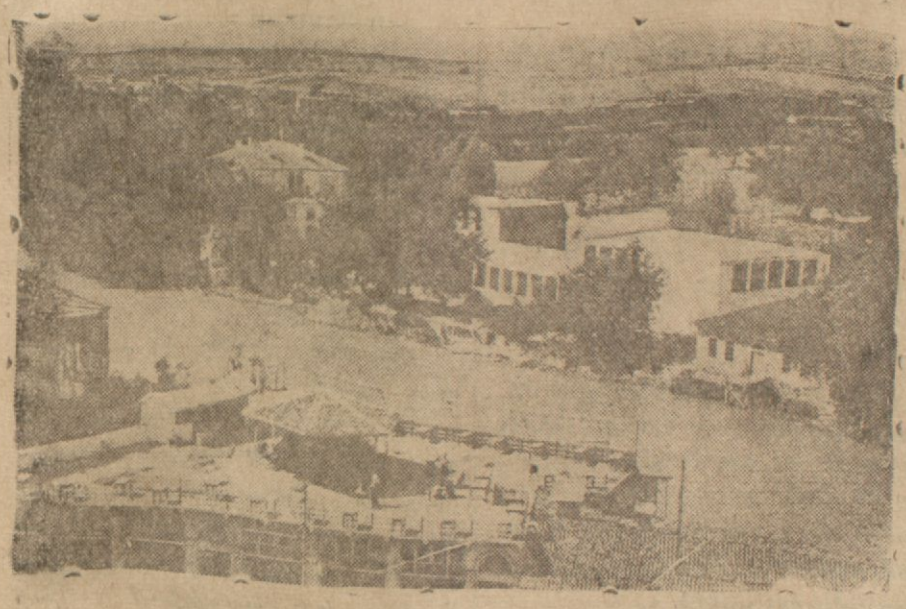

Իսկէնտէրունէն գեղեցիկ տեսարան մը

ԱՏԱՆԱ 3.— Չեզոք դիտողներու առաքելութիւնը Հաթայի մէջ գործի լծուած է։ Քննիչները երէկ իսքենտէրունի մեկնեցան և հոն ծափերով դիմաւորուեցան։

Քննիչները երէկ պտտեցան Իսքենտէրունի ամէն թաղերը. անոնց կը հետեւէին ժողովուրդի ներկայացուցիչներ։

Հալէպ հրատարակուող «Վահտէթ» լրագիրը կարգ մը անհիմն լուրեր կուտայ։

Չեզոք դիտողներու Սանճագ ժամանումէն ի վեր, տեղւոյն ֆրանսական իշխանութիւնները չփոխուած են։

Հետզհետէ կը հաստատուի թէ, յաւաջիկայ Մարտ ամսուն՝ հոգատարչութիւնը ամբողջապէս իշխանութիւնը պիտի փոխանցէ Արաբներուն։ Ցիրանական Արեւելեան Բանակի հրամանատարը հրահանգ ստացած է այս մասին։

Առաջին անգամ բանակի պաշտօնաւորումի սպառազինութեան մէջ գտնուող ֆրանսացի սպաները իրենց տեղը պիտի թողուն արաբ սպաներուն, իսկ պետութեան քաղաքացիութիւնը, Մարտ ամսէն սկսեալ, արաբներէն պիտի կատարուի։

ԱԹԱԹԻՒՐՔ
ԵՐԷԿ ՀԱՑՏԱՐ ՓԱՇԱՑԻ ՄԷՋ
ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾԱՎԱՐԻՆ ԲԱՐԻ ՁԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՄԱՂԹԵՑ

ԻՄԹԱՆԳՈՒԼ 3.— Անատօլու գործակալութիւնը կը հաղորդէ։

Հանրապետութեան Նախագահը՝ Աթաթիւրք, այսօր ժամը 17ին Տօլմապահչէի մէջ ընդունեց Արտաքին Գործոց Նախարար Տօքթ. Արասը և անոր հետ տեսակցեցաւ։

Ընդունելութենէն ետք Աթաթիւրք Տօքթ. Արասի հետ ինքնաշարժով պտոյտ մը ըրաւ և չոգեմակոյկով Հայտարփաշա անցաւ, միշտ հետը առնելով արտաքին գործակարը։

Աթաթիւրք մինչեւ Անգարայի հակընթացը ընկերացաւ Տօքթ. Արասի ու ողջերթ մաղթելէ ետք վերադարձաւ Տօլմապահչէ։

ԳԵՐՄԱՆ ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ ՄԸ
ՊԱՇՏՕՆԱՆԿ ԵՂԱՒ

ՊԵՐԼԻՆ, 3.— «Պէրլիներ Թակեպլաթ» թերթին խմբագրապետ Բօլ Շէֆֆէրի պաշտօնին այսօր վերջ տրուած և անոր տեղ պաշտօնի կոչուած է «Լօքալանցայկըր» թերթին նախկին խմբագրապետներէն Շվարցերը։

ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ
ԽԱՌՆԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻՆ
ԱՄԷՆ ՕՐ ԸՆԴՀԱՐՈՒՄՆԵՐ ՏԵՂԻ Կ'ՈՒՆԵՆԱՆ
ԵՒ ԲԱԶՄԱԹԻՒ ԱՆՁԵՐ ԿԸ ՍՊԱՆՆՈՒԻՆ
ԿԸ ՓԱՓԱՔԻՆ ՄԻԱՑԵԱԼ ՃԱԿԱՏ ՄԸ ԿԱԶՄԵԼ
ՀԱՄԱՅՆԱՎԱՐՆԵՐՈՒՆ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ

Չինեւեաթոն եաղ. ազդեցութիւնները ցոյց տուող քարտէս մը

(Նիւթը կարդալ Բ. Էջ)

ԳԵՐՄԱՆ ԵՒ ՍՊԱՆԻԱԿԱՆ ԱՆՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆԸ
ՍՈՒՐ ՀԱՆԳԱՄԱՆՔ ՄԸ ԿԸ ՍՏԱՆԱՅ
ՍՊԱՆԻԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԳԵՐՄԱՆ ՄԸ ՀՐԱՅԱՆԱԶԱՐԿ ԸՐԱԻ

Մադրիտի ռազմաճակատին մէջ ծեռուն եեւ հաճգիսի պահ մը

ՊԵՐԼԻՆ 3.— Դիւանագիտական շրջանակները մեծ մտահոգութիւն կը յայտնեն «Քէօնիգսպէրկ – Սօթօն» դէպքին համար։

Այս շրջանակները կը վախնան նոյն համար որ, Գերմանիա չուզեր փոփոխութիւն մը եւս մտցնել այն հրապարակին, զոր կը յայտնեն Սպանիոյ ներքին պատերազմը քնդհանուր լուծելու մասին։

Տիրապաշտօն «Քօրէսպօնտանս Պիւրօ»ն վերը յիշուած դէպքի մասին կը գրէ.

Գերմանիա միշտ պիտի հակառակի Սպանիոյ հարմիրներուն ձեռք առած միջոցներուն, մինչեւ որ ասոնք չդառնան միջազգային կեանքի մէջ ընդունուած, կիրարկուած միջոցներուն, մինչեւ որ կատարեալ չդարմանուին գերման «Բալօս» շոգենաւին վրայ գործուած խանգարումները։

Գերման շրջանակները կ'ընդունին թէ այս եղանակը սովորական չէ միջազգայնական ներկայացուցիչներուն մասին. միեւնոյն ատեն կը յայտնեն թէ գաղտնի միջոցները բաւական չեն Սպանիոյ ներկայ կացութեան պատճառով։

Ասոր դէմ դիւանագիտական ատեաններէն ներս կը յայտնեն թէ Գերմանիա պիտի ուզէ ուղղակի միջոցներ ձեռնարկել։

Շրջանակները մեծ արձագանգ կը յայտնեն Սպանիոյ ներքին պատերազմին մէջ գերման թնդանօթներուն արձակած առաջին հարուածներուն

(Շար.ը Բ. Էջ)

ՄՏԱԶԲԱՂԸ

Գիտնականին կիթը.

— Մարդ Աստուծոյ... մեր ամուսնալուծութիւնը ամիս մը եղաւ, ինչո՞ւ եկար...

ԱՆԳԼԵԻԻՏԱԼԱԿԱՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՃԷՆԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԵՑԱՒ

ԱՅՍ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԵԱՄԲ ԻՏԱԼԻԱ ԲԱԶՄԱԹԻՒ ՅԱՆՁՆԱՌՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՍՏԱՆՁՆԵՑ

ԼՈՆՏՈՆ, 3.— Բիւթէր գործակալութիւնը կը հաղորդէ,—

Հռոմ ստորագրուած անգլեւիտալական յայտարարութեան մէջ ըսուած է.—

«Անգլեւիտալական կառավարութիւնները խաղաղութեան և ապահովութեան ընդհ. դատին ծառայելու փափաքով օրէ օր ալ աւելի վառուած, ինչպէս նաեւ Միջերկրականի բոլոր տէրութեանց՝ իրենց միջեւ բարւոք յարաբերութեան կարեւորութիւնը գնահատելով, կ'ընդունին որ Միջերկրականի մէջ մուտքի, ելքի և թրանզիթի ազատութիւնը կենսական կարեւորութիւն ունի յիշուած բոլոր տէրութեանց՝ Բրիտանական Կայսրութեան և Իտալիոյ ու ասոնց միջեւ գտնուած շահերը բնաւ հակառակ չեն իրարու:

Երկու կառավարութիւնները կը մերժեն թէ կը փափաքին փոփոխել Միջերկրականի մէջ ազգային կամ հողային վեհապետութեան գոյավիճակը, ու յանձն կ'առնեն այս մարզին մէջ յարգել իրարու իրաւունքներն ու շահերը. կ'ընդունին իրենց բոլոր միջոցները գործածել վհատեցնելու համար ամէն կասկածելի և վնասակար բարւոք յարաբերութիւն զոր ամրապնդելը նպատակն է ներկայ յայտարարութեան:

Այս յայտարարութեան նպատակն է ծառայել խաղաղութեան շահերուն և բնաւ ուղղուած չէ ո' և է տէրութեան դէմ:

Նմանապէս հրատարակուած է Դեկտեմբեր 31ին, Հռոմ, Անգլիոյ դեսպանին հետ փոխանակուած ծանուցագրին պատճէնները, որոնց մէջ Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարար Կոմս Չիանօ կը հաստատէ թէ Սպանիոյ հողային այժմու ամբողջութիւնը անվթար պահուելով ու ոչ մէկ պարագայի մէջ փոփոխութիւն կրէ:

Անգլեւիտալական համաձայնութեան պայմանները

ԼՈՆՏՈՆ, 3.— Անգլիոյ և Իտալիոյ միջեւ կնքուած համաձայնութեան պայմաններն են.—

Ա. Յարգել Արեւելեան Միջերկրականի տէրութեանց շահերը:

Բ. Իտալիա պիտի հրաժարի Պալէարեան կղզիներուն վրայ ունեցած նպատակներէն:

Գ. Վերջ տալ անթելով տրուած հականգլիական լուրերուն մասնաւորաբար Պառի կայանին հաղորդած անթելները, որոնք կ'առնեն Արեւելքի և Մերձաւոր Արեւելքի համար,

Դ. Իտալիա կը խոստանայ որ չպիտի հակառակի Եգիպտոսին Ազգ. Ընկերութեան մէլ մտնելուն:

Ե. Պիտի ընդունի քաբիթիւլասիօններուն ջնջումը Եգիպտոսի մէջ:

Զ. Իտալիա յետոյ պիտի ընդունի Մօնթրէոյի դաշնագիրը և նկատի պիտի առնուի նաեւ անոր՝ Լոնտոնի ծովային դաշնագիրը ընդունելու պարագան:

Գերմանները վերապահ իսկ Ֆրանսացիները գոհ

ՊԵՐԼԻՆ, 7.— Դիւանագիտական շրջանակները Անգլիա իտալական համաձայնութեան մասին վերապահութիւն կը յայտնեն թէեւ նըպաստաւոր ընդունելութիւն մը ըրին անոր:

ԲԱՐԻԶ, 3.— Արտաքին գործոց նախարար Մ. Տէլպօս անգլեւիտալական համաձայնութեան համասին իր գոհունակութիւնը յայտնեց Հավասի գործակալին նկատելով զայն խաղաղութեան պահպանման համար կարեւոր ազդակ մը: Նախարարը յայտնեց թէ Ֆրան. կառավարութիւնը մեծապէս շահագրգռուելով հետեւեցաւ կարծիքի փոխանակութեանց որոնք համաձայնութեան յանգեցան: Աւելցուց թէ Լոնտոնէն տեղեկացուցին բանակցութեանց ելքը, առարկան և պարունակութիւնը,

Եուկօսլաւիոյ մեկնութիւնը

ՊԵԼԿՐԱՏ, 3.— Եուկօսլաւ մամուլը բնաւ մեկնութիւն մը չի տար, անգլեւիտալական համաձայնութեան վրայ, բայց մեծ տեղ կուտայ օտար աղբիւրները տրուած մեկնութիւններուն:

Վրէմէ թերթին թղթակիցը կը յայտնէ թէ անգլեւիտալական համաձայնութիւնը Միջերկրականի մասին մեծ յաջողութիւն մըն է մեծ տէրութեանց համերաշխութեան տեսակէտով և կ'աւելցնէ թէ Հապէշիստանի խնդրին տխուր հատուած փակուած է առանց Եւրոպայի փոքր տէրութեանց ապահովութեան զգացումը աւելցնելու:

ՊՈՒԼԿԱՐ ԵՒ ԵՈՒԿՕՍԼԱՒ

ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆԸ ՄԵԾ ԽԱՆԴԱՎԱՌՈՒԹՈՒՆ ՅԱՌԱՋ ԲԵՐԱՒ

ՑԱՆՔՕՖԻ ԿՈՒՍԱԿԻՑՆԵՐԸ ՈՒՐԱԽ ԵՆ

ՍՕՖԻԱ 3. Պուլկար գործակալութիւնը կը ծանուցանէ.—

Լրագիրները՝ մօտերս ստորագրուելիք պուլկար-եուկօսլաւ բարեկամական Ուխտի մասին երկար յօդուածներ հրատարակելով, անոր ունեցած կարեւորութիւնը վեր կը հանեն:

«Միր» թերթը կը գրէ.

Պուլկարեւեուկօսլաւ մերձեցումը միջազգային մեծ կարեւորութիւն ունեցող դէպք մըն է: Խաղաղասէր գործ մը ըլլալով, այս մերձեցումը աւելի յստակութիւն պիտի բերէ Պալքանեան երկիրներու յարաբերութեանց մէջ: Պուլկարեւեուկօսլաւ բարեկամութեան Ուխտը հիմը պիտի ըլլայ Պալքանեան նոր շէնքի մը, հիմնուած փոխադարձ վստահութեան և յարգանքի վրայ:

«Սլօվօ» թերթը, որ մօտ կապակցութիւն ունի Ցանքօֆի հետ, կը գրէ.— Նոր ուխտը ընդհ. խաղաղութիւնը ամրացնելու պիտի ծառայէ: Համոզուած ենք որ մեր միւս դրացիները պիտի ըմբռնեն ստոյգ նշանակութիւնը այս ուխտին և ոչ ոք չպիտի մտահոգուի: Բարեկամութեանը համար կրօնքով, բարքով, սովորութիւններով և լեզուով այնքան իրարու մօտ երկու ազգերու: Ասոնց տեւական հակառակութիւնը միշտ վտանգալի եղաւ Պալքանի խաղաղութեանը համար: Երբ վերնայ այս հակառակութիւնը խաղաղութիւն մը պիտի տիրէ, ուրկէ պիտի օգտուին Պալքանեան ուրիշ երկիրներ ալ:

«Զօրա» կը գրէ.— Կնքուած համաձայնութիւնը հետեւութիւնն է այն քաղաքականութեան զոր Պուլկարիա երեք տարիէ ի վեր բռնած է Եուկօսլաւիոյ դէմ:

Այս քաղաքականութիւնը անընդհատ պատրաստութիւն մըն է դէպի նոր ու կարեւոր քայլ մը որ է ստորագրութիւնը բարեկամութեան Ուխտին:

ՕՐ. ՄԱՆԻՇԱԿ ՏԻԳՐԱՆԵԱՆ
ՊՐ. ԱՐԱ ՎԱՆԼԵԱՆ
ՆՇԱՆՈՒԱԾ

Պէյօղլու 3 Յունվ. 937

ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ ԽԱՌՆԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻՆ

ԼՈՆՏՈՆ 3,— Քաղաքական շրջանակները շատ կը զբաղեցնէ Չինի դէմ Ճաբոնի բռնած ընթացքը: Պետական անձեր խօսելով Հնդկաստանի և Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ Անգլիոյ ունեցած շահերուն, կը յայտնեն թէ, պէտք է որ Անգլիա գործօն հեղինակութիւն մը ունենայ այդ տեղերուն մէջ: Ազատականներն ու պաշտպանողականները այն համոզումը ունին որ Ծայր. Արեւելքի մէջ նետուած մէկ փամփուշտը պատճառ պիտի ըլլայ համաշխարհային պատերազմի մը: Միեւնոյն ատեն այն կարծիքը ունին որ Ծայր. Արեւելք, տակաւին բաւական պիտի կրնայ խաղաղ մնալ, նկատի առնելով որ Ճաբոն ելմտական մեծ անցկութեան մէջ է քանի մը ամիսներէ ի վեր:

Միակ ճակատ մը

ՇԱՆԿԱՅ 3.— Լաւատեղեակ աղբիւրէ մը կ'իմացուի թէ Սիանֆօրի մէջ ապստամբութիւնը կը շարունակէ Չան Սու Լիանկի և Հանկֆօշէնի զինուորներուն միջեւ:

Կ'ըսուի թէ այս զինուորները կուզեն միակ ճակատի մը կառավարութիւնը, որուն մէջ ըլլան բոլոր կուսակցութիւնները, նոյնիսկ համայնավար կուսակցութիւնը:

Հաւանական է որ Նանքինի կառավարութիւնը ուզէ ամէն գնով նըւաճել այդ ըմբոստները:

ԵՈՒԿՕՍԼԱՒԻՈՅ ՄԱՅՐ ԹԱԳՈՒՀԻՆ ԱՆԳԼԻԱ ԳՆԱՑ

ՊԵԼԿՐԱՏ, 3.— Մառի մայր թագուհին իր հետ ունենալով Բիէռ թագաւորին պզտիկ եղբայրը այս առտու Լոնտոն մեկնեցաւ: Պզտիկ իշխանը իր ուսումը պիտի առնէ Անգլիոյ մէջ:

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԾՈՎԱՅԻՆ ՈՒԺԸ ԿԸ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԻ

ԱԹԷՆՔ 3.— Կառավարութեան կողմէ թերթերու տրուած զեկոյցի մը համաձայն, պատերազմ. Բարձրագոյն Խորհուրդը ծրագիր մը պատրաստուած է. որով Յունաստան պիտի ունենայ պատերազմական մեծ ուժ մը: Յունաստան սկսած է ամրոց շինել անհրաժեշտ նկատուած կողմերը: Նոյնպէս ծրագրուած է հիմնել վերջին դրութեամբ ծովային հաստատութիւններ:

ՄԱՆԲ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԵԼՃԻՔԱՅԻ թագաւորը Քօնկօ պիտի երթայ:

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ առեւտր. նախարար Մ. Վալէֆի համար կ'ըսուի թէ մօտ օրէն պիտի հրաժարի:

ՖՐԱՆՍԱՑԻ ծանօթ օդանաւորդուհի Մտռիօ Պասթի հարաւային Ատլանտեանը անցած է իր օդանաւով նոր ռըքօր մը հաստատելով:

ՄԱՐՕՔՑԻ ծանօթ յեղափոխական Ապտիւլքէրիմի մասին որոշում տրուած է ասկէ վերջ Ֆրանսայի մէջ բնակեցնել:

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ թագաւորը Զար Պօրիս հակառակ աւանդական սովորութեան տարեգլխի գիշերը զինուորական ակումբին մէջ անցուցած է: Ներկայ գտնուած են նաեւ բոլոր նախարարները և բարձրաստիճան զինուորականները: Այս առթիւ թագաւորը երկարօրէն տեսակցած և կարծիքի փոխանակութիւններէ վերջ որոշուած է պուլկար բանակը բարեկարգել:

ՊԱՊԻՆ առողջական վիճակը շատ ծանրացած ըլլալով բժիշկները յոյսերնին կտրած են: Հակառակ քանի մը անգամ կատարուած արեան ներարկումին առողջական վիճակին մէջ ոչ մէկ փոփոխութիւն տեսնուած է:

ԳԵՐՄԱՆԵԻՍՊԱՆԻԱԿԱՆ ԱՆՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆԸ ՍՈՒՐ ՀԱՆԳԱՄԱՆՔ ՄԸ ՍՏԱՑԱՒ

(Շար. Ա. էջէն)

Մատրիտի պաշտպանութեան համար կռուող կամաւորներ

համար: Կ'ըսեն թէ սովորութիւն չէ իսկապէս պատերազմական ցոյցով մը դիւանագիտական պահանջում մը հարկադրել: Կը շեշտեն թէ միւս տէրութիւնները որոնք նման և աւելի ծանր պայմաններու մէջ չդիմեցին ատանկ մեթոտներու:

Սովեէթ Ռուսիոյ«Քօմօսմօլ»ի միջադէպէն ետքը փոխ վրէժի չդիմեց և Ֆրանոա ալ դիւանագիտական բողոք մը միայն ըրաւ, երբ կորսնցուց օդանաւ մը և սպաննուեցաւ Ֆրանսացի քաղաքացի մը:

Կառավարականները հրացանազարկ ըրին գերման մը

ՊԵՐԼԻՆ 3.— Արժանահաւատ շատ մը անձերու վկայութեան համաձայն, Պիլպաօյի մաքսիսթ իշխանութիւններ անցած Նոյեմբերին Լօթար Կէտտէ անունով գերման հպատակ մը դատեցին և մահուան դատապարտելով հրացանազարկ ըրին:

Քաղաքական շրջանակները յայտնեցին թէ այս մահապատիժը պէտք է նկատել ոճրագործութիւն մը:

Շարժումը ճակատներու վրայ

ՄԱՏՐԻՏ 3.— Կառավարական ուժերը Կուտտալաժարայի ճակատին վրայ յառաջանալով գրաւեցին կարգ մը կէտեր, գլխաւորաբար Ապլօնքսը, Ալկռէսին և Միրապուէնօ քաղաքները:

Թէեւ ըմբոստները ուժգին հակայարձակում մը ըրին, բայց կառավարական օդանաւերը քանի մը ժամ տեւող կռիւէ մը ետքը յաջողեցան ետ մղել ըմբոստները:

Այս գործողութիւնները ընդհանուր շարժում մըն են և նպատակ ունին ըմբոստներուն ձեռքը գտնուած ռազմագիտական քանի մը կէտերուն վրայ սպառնալով ազատել Մատրիտը:

Զօր. Ֆրանքօ կը ներէ մահապատիժները

ՍԱԼԱՄԱՆՔԱ 3.— Զօր. Ֆրանքօ, Կաղանդի առթիւ, ներում շնորհեց մահուան դատապարտուած 70 Համայնավարներու:

Զօրավարը, ասկէ առաջ ալ հարիւրաւոր մահապարտներու պատիժը փոխած էր բանտարկութեան: Հասկցուած է որ այդ դատապարտեալները զոհեր են քաղաքական խարէութեանց:

Գերմանիոյ վերջին առաջարկը

ՊԵՐԼԻՆ 3.— «Ֆէօլքիշէր Պէօպախթէր» գերման կիսապաշտօն թերթը իր առաջին էջին մէջ կը հրատարակէ հեռագրական գործակալութեան այն լուրը թէ հակառակ Պասք կառավարութեան զեկոյցին, ո'չ մէկ գերման մարտանաւ կայ Կուալարիա նաւահանգիստը:

Եթէ Բալօս շոգենաւէն գրաւուած ապրանքները ետ տրուին և միջազգային իրաւանց հակառակ ըլլալով գերի բռնուած սպանիական հպատակները ետ յանձնուեցան. առժամապէս գրաւուած սպանիական Առակօն շոգենաւը ազատ պիտի ձգուի և այս մասին ո և է պահանջում չպիտի ըլլայ Գերմանիոյ կողմէ:

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԳՈՐԾԱԴՈՒԼԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԷ

ԳՈՐԾԱՒՈՐՆԵՐԸ ԿԸ ՄԵՐԺԵՆ ԴՈՒՐՍ ԵԼԼԵԼ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐԷՆ

ՖԼԻՆԹ-«ՄԻՋԻԿԱՆ» 3.— Ճէնէրըլ Մօթօրսի հաստատութեան գործադուլ ընող գործաւորները դէմ դրին դատարանին որոշումին և դուրս չելան գործարաններէն: Ասոր վրայ ոստիկաններուն հրաման տրուեցաւ ցրուելու արցունք բերող կազերով: Ճէնէրըլ Մօթօրի տնօրէնութիւնը որոշեց յետաձգել գործաւորներուն գործարաններէն դուրս հանուելու իր առաջարկին գործադրութիւնը: Բանակցութիւն տեղի կ'ունենայ բանթող գործաւորներուն և ոստիկանութեան միջեւ:

ՆԻՕՔԱԼՄԻՆԱ

ԷՕՔԱԼՄԻՆԱ

Ամէնէն ազդեցիկ դեղն է

Ընտանեկան յարկերու մէջ գործածուելու համար, 10 հատնոց տուփեր հրապարակ ելած են աժան գնով:

Մ Ա Հ

ՕՆՆԻԿ ՊԷՅ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆԻ

Ցաւով կը լսենք թէ, Ազգ. Հիւանդանոցի ծանօթ բարերարներէն Գատըգիւղաբնակ Օննիկ պէյ Եուսուֆեան, երէկ գիշեր, իր բնակարանին մէջ հոգին աւանդած է սրտի կաթուածէ։

Ննջեցեալը 84 տարեկան էր։

Այս տխուր առթիւ, Խմբագրութիւնս իր ցաւակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալին ընտանեկան պարագաներուն։

ԲԱՐԵՍԷՐ ԹԱՂԵՑԻԻ ՄԸ ԻՆՔՆԱԲՈՒԽ ՆՈՒԷՐԸ

Գատըգիւղցի բարեսէր ազգային մը, որ չուզեր իր անունը յայտնել, յանձնելով Թաղին մատակարարական ատեանին, 200 ոսկի ղրկած է Գատըգիւղի Թաղականութեան վարժարանին յատկացուելու համար։

Ամէն տեսակէտով գովելի է յիշեալ Թաղեցիին այս ազնիւ ժեստը։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՍԱՍՏԻԿ ՁԻՒՆ ՁՄԵՌ ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՄԷՋ

ԱՐԹՈՒԻՆԻ ՄԷՋ ՁԻՒՆԻՆ ԲԱՐՁՐՈՒԹԻՒՆԸ ՄԷԿՈՒԿԷՍ ՄԵԹՐԻ ՀԱՍԱՒ

Անատօլուի զանազան շրջաններէն հասած հեռագրեր կը տեղեկացնեն թէ սաստիկ ձիւն ձմեռ կը տիրէ ամէն կողմ։ Արթուինէն եկած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ ձմեռը իր բոլոր ուժգնութեամբը կը տիրէ 10 տարիէ ի վեր նմանը չէ տեսնուած։ Ձիւնը առանց դադրելու կը շարունակէ և բարձրութիւնը հասած է մէկուկէս մեթրի։ Շրջակայ գիւղերու հետ երթեւեկի պատարկութիւնները դադրած են, կարգ մը տեղերու մէջ հեռաձայնի հաղորդակցութիւններն ալ խզուած են։

ՊԱԼԸՔԼԸՅԻ Յունաց Հիւանդանոցի վարչութիւնը որոշած է Աթաթիւրքին մէկ արձանը կանգնել Հիւանդանոցի պարտէզին մէջ։ Այս գործով կը զբաղի մարմին մը որուն կը նախագահէ Էսկիշէհիրի երեսփոխան Իսթէմաթ Զիհնի։

ՉԿՈՏՐՈՂ ապակիներու օգուտը մեծ ըլլալով, Արեւելեան երկաթուղիներու վարչութիւնը որոշած է ասկէ վերջ իր վակոններուն պատուհաններուն այդ ապակիներէն անցնել։ Քաղաքին մէջ արդէն կարգ մը օթօներու ապակիները այդ տեսակէ են։

ԹՐԱԿԻՈՅ երկաթուղիները որ վերջերս գոյացած համաձայնութեամբ մը կառավարութեան անցած էր, հանր. շինութեանց գործավարին կատարելիք կարգադրութեամբ երթեւեկի գիներուն վրայ մեծ զեղչեր պիտի կատարուին, ինչպէս եղած են պետական ուրիշ գիծերու վրայ։

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ որոշած է Զաւուքլուի եզերքին վրայ գտնուող Խըտիվին մեծ «պարանքը» գնելով պանդոկի վերածել։ Շէնքին փոխարժէքը 60 հազար ոսկի պիտի վճարուի տասը տարիէն։

ՄՈՒԹ փողոցներուն մէջ ի նորոյ 2000 ելեկտրական լամբարներ եւս պիտի զետեղուին ելեքտրական ընկերութեան կողմէ։

ԹԷՀՐԱՆԻ Թուրք դեսպանատան մէջ տարեգլխի առթիւ խնճոյ փայլուն երեկոյթ մը տրուած է որուն ներկայ գտնուած են 4հարիւր հրաւիրեալներ։

ԻԶՄԻՐԻ մէջ չքաւոր կին մը իր մէկ ամսու տղեկը չկարենալ նայելուն համար զայն ծով նետած ըլլալուն, ձերբակալուած և յանձնուած է ծանր պատիժներու ատեանին։

ՀԱՆՐԱԿԱՌՔԵՐՈՒ գիներուն վրայ զեղչ կատարել որոշուած է ուսանողներուն համար։

ԹԱՂ. ԼՈՒՐԵՐ

ԵԼՄՏ. ՄԱՍՆԱԳԻՏՆԵՐՈՒ ԿՈՂՄԷ ԹԱՂ. ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐՈՒ ԵՂԱԾ ՀԱՐՑՈՒՄՆԵՐԸ

Ելմտական մասնագէտներէն հարցում եղած է Թաղ. Խորհուրդներուն և պահանջուած են հետեւեալներու պատասխանները.

1. Թաղ. Խորհուրդներու պաշտօնը ի՞նչ է և ի՞նչ պայմաններով կը պաշտօնավարեն։
2. Պաշտօնեաներու դիրքը՝ հանդէպ Թաղ. Խորհուրդներու։
3. Ներքին կանոնագիր ունի՞ն, կառավարութեան կողմէ հաստատուած օրինակը։

«ԺԱՄԱՆԱԿ».— Այս հարցումներով շատ բնական է որ ելմտական մասնագէտները նախ՝ հասկնալ կ'ուզեն թէ Թաղ. Խորհուրդները ամսական պաշտօնեաներ են թէ ոչ ինչ որ չեն. Իսկ պաշտօնեաներու զբաղումը և տրուած ամսականները ամսական չահատուրքի պօտրոններուն մէջ կը գրուին։

Իսկ Ներքին կանոնագիր չունին, էվգաֆի 2762 թիւ օրէնքն ու «Նիզամնամէ»ի յօդուած և պայմաններու ենթակայ ըլլալով Թաղ. Խորհուրդները։

ԹՕՓԳԱԲՈՒՑԻՆԵՐԸ ԱՏՈՄ ՔՀՅ.Ն ԿՈՒԶԵՆ

Տ. ԶԱՒԷՆ ԿԸ ԲՈՂՈՔԷ

Թօփգաբուի եկեղեցւոյ մէջ առժամապէս պաշտօնավարող Տ. Զաւէն քհյ., Կրօն. Ժողովոյ մօտ բողոքած էր ամսաթոշակներու և այլ իրաւունքներուն Թաղ. Խորհրդոյ կողմէ անվճար մնալուն համար։ Սոյն խնդրին կարգադրութեանը մասին կեդրոնի համարկալը ղրկուած և Թաղ. Խորհուրդին վճարել ուզած գումարէն տասը ոսկիի աւելցութեամբ համերաշխօրէն կարգադրուած էր։

Թաղ. Խորհուրդը Տ. Զաւէն քահանայի պաշտօնավարութեան վերջ տալով ուրիշ մը նշանակուելը թէ Կրօն. Ժողովէն և թէ Ս. Պատրիարք Հօրմէ քանիցս խնդրած և սակայն ոչ ոք և վճռական կարգադրութեան մը չէր յանգած քահանայագործութեան պարագան։

Նախընթաց երկու կիրակիներ արդէն պատարագ տեղի ունեցած չէր և երէկ միայն կէսօրի փաշայի քահանաներէն Տ. Ատոմն էր որ պատարագեց։

Թաղեցիներու կողմէ Տ. Ատոմ քահանայի վերադարձը կը պահանջուի որ եկեղեցւոյ 36 տարուան քահանան է և ինքնակամ հեռացած և Կրօն. Ժողովոյ կողմէ առանց քննութեան նուիրագործուած էր Վարագայ Խաչի օր եկեղեցին լքելով։

ԵԷՏԻ ԳՈՒԼԷԻ Հիւանդանոցի Գատըգիւղի Օժանդակ մասնախումբը, իր խորին շնորհակալութիւնը կուգայ յայտնել բարեսէր ազգային Տիար Լեւոն Իսկէնտէրեանի որ Թաղէն փոխադրուած ըլլալով հանդերձ, սեղանի կանանչ ասուի ծածկոց մը նուիրեց մաշած ծածկոցի մը տեղ, Ս. Ծննդեան տօնին գործածուելու համար։

Իր սրտագին շնորհակալութիւնը նոյնպէս կուգայ յայտնել Գիւղին Ս. Թագաւոր եկեղեցւոյ քարոզիչ Գեր. Տէր Հմայեակ Ծ. Վրդ. Պախթիարեանի, որ 500 ղրուշ նուիրեց Նոր Տարւոյ և Ս. Ծննդեան տօնին առթիւ յօգուտ Եէտիգուլէի Հիւանդանոցին պատսպարելոց։

ՖԱՏԸՔԻՒՂԻ Աղքատախնամ Մարմինը երէկ (կիրակի) 90 անանկ աղքատներու ածուխ բաժնած է, իսկ խթումի օրն ալ միս, գետնախնձոր և լուբիա պիտի տայ։

Իբր պտղագին՝ շնորհակալութեամբ ստացած է Տեարք՝ Տօքթ. Ա. Մըզըրլեան, Լեւոն Սիւրմէեան (Պէյօղլու), Պետրոս Ծիվէլէկեան, Օննիկ Եուսուֆեան և Օննիկ Մազոսեան 100ական, Դ. Պարսամեան, Հաճի Իփիյս ու որդին և Գ. Սվաճեան՝ 50ական ղրուշ։

ՆՈՐ ՇԻՇԼԻ ՊԱՐՏՈՒԵՑԱՒ ԲԵՐԱ ԳԼԻՒՊԷՆ

Նոր Շիշլիցիք տարիի մը չափ գերակշիռ դիրք մը ունենալէ վերջ երէկ կրկին պարտուեցան իրենց վաղեմի հակառակորդներէն։ Պէշիկթաշի Շէրէֆ Ստադին մէջ Բերա Նոր Շիշլի մրցումը լրացաւ 2—1 ի նպաստ Բերայի։

Խուռն բազմութիւն մը կանուխէն լեցուցած էր թրիպիւնները։ Երկրորդ խումբերու մրցումէն վերջ որ նոյնպէս 1—0 լրացաւ ի նպաստ Բերա Քլիւպի, առաջին խումբերը դաշտ եկան։

Նոր Շիշլիցիները իրենց սովորական կազմը պահած էին։ Վարպետ ձեռքերու մէջ օր ըստ օրէ կազմակերպուող Բերա քլիւպի դէմ փոխանակ նոր ոգիով մը դաշտ ելլելու, Նոր Շիշլիի սուանց հաշիւի չարած էին իրենց խաղացողները։ Խաղին արդիւնքին հեննելով չէ որ կ'անդրադառնանք այս խնդրին այլ նկատի ունենալով խաղին ընթացքը։ Արդարեւ երէկուան խաղին երեք քառորդը անցաւ Բերացիներու տիրապետութեան տակ և եթէ անոնք, հակառակ իրենց վարպետ հաւաքական խաղարկութեան, չկրցան աւելի կոլեր նշանակել, պատճառը այն էր որ իրենց յառաջապահներուն մէջ չկար կօլ ընելու բացառիկ կարողութիւնը ունեցող յառաջապահ մը։

Նոր Շիշլիցիք, հակառակ իրենց խաղացողներուն մեծ մասին վարպետութեան և զօրեղ անհատականութեան, եթէ չկրցան յաջողիլ պատճառը պէտք է վերագրել բաւական ատենէ ի վեր խումբին կազմութեան մէջ ցոյց տրուած անհամաձայնութեան։ Խումբին կազմութեան մէջ նկատի առնուելիք մէկ կէտն ալ հաւասարակշռութիւնն է. այսպէս մանաւոր կերպով մարմնապէս տկար եզող, յառաջապահները ձախ կողմը, երէկ, ցեխին պատճառով բնաւ գործ չտեսաւ, ինչպէս որ գործ մը չէր կրցած տեսնել անցեալ կիրակի Քուրթուլուշի դէմ։

Կեդրոնը, հակառակ դաշտ փորձերու, կրկին վստահուեր էր Օննիկի այդ վարանոտ ու դանդաղ խաղացողը բնական էր որ պիտի չկրնար օգտակար ըլլալ, մանաւոր կերպով ցեխոտ օդի մը և վարպետ խաղացողներու դիմաց։

Ետառաջապահներու գիծը պէտք էր զօրացած ըլլար Նուպարիկով վստահարաւոր, բայց արդիւնաւոր խաղ մը ընելու համար։ Ետեւը, ո և է խաղացող մը պիտի կրնար Նուպարիկին չափ օգտակար ըլլալ իբրեւ աէնթըր-հաֆ։

Ցակոբ հաւանաբար աւելի լաւ խաղ մը ցոյց տար իբրեւ հաֆ, քան թէ ձախ։ Ասոնք էին երէկուան կազմին սխալները։ Եւ այս պատճառաւ էր որ Նոր Շիշլիցիներուն խաղը կը կաղար և հեռու էր հաճոյք պատճառելէ։

Հակառակ իրենց հակառակորդներուն տիրապետութեանը տակ խաղալուն Նոր Շիշլիի պաշտպանողականը լաւ դիմադրութիւն մը ըրաւ։ Խաղին առաջին վայրկեաններուն կօլ մը ունելէ վերջ խաղին տեւողութեանը հեռացուց ամէն վտանգ, երկրորդ խաղամասին կիսուն Ցակոբի սխալ մէկ հարուածը պատճառ եղաւ երկրորդ կօլին։ Երէկուան բերդապահը Արմենակ, անգամ մը եւս ցոյց տուաւ իր ճկունութիւնը և արթնամտութիւնը ու քանիցս շատ դժուար կացութիւններէ փրկեց իր բերդը, կ'արժէ մասնաւոր կերպով շնորհաւորել, այդ երիտասարդ խաղացողը։

Ցակոբին ըրած կօլէն վերջ, Նոր Շիշլի բոլորովին կորսնցուց իր խաղին զեկը, մինչեւ որ եթիէն ալ նոյնպէս սխալ հարուածով մը կօլ մը ըրաւ իր բերդին։ (2—1) Այս արդիւնքէն վերջ Նոր Շիշլիցիք բաւական աշխատեցան գոնէ հաւասարելու համար, բայց չի յաջողեցան։ Խաղը վարեց և առանց միջադէպի վերջացուց Ֆէնէրպահչէի անթրէնէօր Էլիօթ, շնորհաւորելի կերպով։

* Ս. Ծնունդի օրը, չորեքշաբթի կէսօրէ վերջ, Նոր Շիշլի և Բերա կրկին պիտի մրցին, այս անգամ Ա- թերթին բաժակին համար։

ՖԷՆԷՐ ՅԱՂԹԵՑ ԿԻՒՆԷՇԻ

Ֆէնէր Պահչէէն ճէվատ Կիւնէշի մէկ յառաջխաղացումը կեցնել կ'աշխատի

Խուռն բազմութիւն մը լեցուցած էր երէկ կէս օրէ վերջ Թաքսիմի Ստադը։ Մրցորդներն էին Ֆէնէրը և Կիւնէշը։ Մրցումը որ վարեց Պայ Սատի արժեցուց ներկաներուն ցոյց տուած չահագրգռութիւնը։ Ֆէնէրպահչէցիք առաջին խաղամասին թէև քիչ մը աւելի տիրապետող էին սակայն երկրորդ խաղամասին Կիւնէշի խաղացողները շատ լաւ խաղ մը խաղացին բայց կօլ չկրցան ընել։

Խաղին վերջաւորութեանը քանի վայրկեան մնացած, Ֆէնէրցիք, Կիւնէշի բերդապահին մէկ սխալին երեսէն, կօլ մը ըրին ու (1-0) յաղթական վերջացուցին մրցումը։

Այս մրցումէն առաջ նոյն դաշտին վրայ Կալաթասարայ (3—0) յաղթեց Վէֆային։ Իսկ Շէրէֆ Ստադին մէջ Պէշիկթաշ յաղթեց Պէյքօզի (2—1), Սթանպուլ Սպօրն ալ Հիլալի (8—1) կօլով։

Երէկուան այս մրցումէն վերջ Սթանպուլէն Միլլի Քիւմէի դասող խումբերը յայտնի եղան։ Այդ չորս խումբերն են Ֆէնէրպահչէ, Պէշիկթաշ, Կալաթասարայ և Կիւնէշ։

ՌՈՒՍԻՈՅ

1936Ի ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ ԾՐԱԳՐԻՆ ՄԷՋ ՆՇԱՆԱԿՈՒԱԾԷՆ ՇԱՏ ԱՒԵԼԻ

ՄՈՍԿՈՒԱ.— Թաս գործակալութիւնը կը տեղեկացնէ.

Օրաթերթերը հրատարակեցին Սթալինի և Մօլօթօֆի տեղեկագիրները հաստատող թէ՝ Սովետ Միութիւնը 1936ին, յատակագծին մէջ նշանակուած քանակէն շատ աւելի արտադրած է ծանր ճարտարարուեստի, անդեղէնի նիւթերու և փոխադրութեան միջոցներու մասին։

Սովետ Միութեան ծանր ճարտարարուեստը, պաշտպանութեան ճարտարարուեստը մէջն ըլլալով, յաջողեցաւ որոշուած տարեկան քանակը արտադրել Դեկտ. 14ին, այն է՝ 11 ամիս 14 օրուան մէջ, 31 միլիառ 430 միլիոն րուպլիի ապրանք։ 1936ի համագումար արտադրութիւնը հարիւրին 34,1 աւելի էր, համեմատելով 1935ի արտադրութեան հետ։

Փոխադրութեան գործին մէջ, Սովետներու Միութեան երկաթուղիներու Վարչութիւնը՝ յատակագծին մէջ նշանակուած 28.731,000 վակոններուն տեղ 31,534,466 վակոն բեռցած է և այս կերպով յատակագծէն 109,8 համեմատութեամբ աւելի է։ Ուղեւորներու փոխադրութիւնը իջած է 76,9 միլիառ ուղեւոր-քիլօմէթրօ յատակագծին հետ համեմատելով հարիւրին 109,9 աւելի։

Սնունդի ճարտարարուեստի քօմիսէրութիւնը կը յայտարարէ թէ թէ 9.145 միլիոն րուպլի արժէքով անդեղէնի արտադրութեան դէմ արտադրած է 9.160 միլիոն րուպլի, և այս քանակը ձեռք բերուած է Դեկտեմբեր 14ին։ 1936ի անդեղէնի արտադրութիւնը 1935ին արտադրութենէն աւելի է հարիւրին 29.6 համեմատութեամբ։

Թեթեւ ճարտարարուեստի քօմիսէրութիւնը յայտնեց» թէ 1936 տարւոյ համար նշանակուած էր 7,642 միլիոն րուպլիի ապրանք։ Արտադրուեցաւ 7.659 միլիոն րուպլիի ապրանք և փոխանակ մէկ տարուան, 11 ամսուան մէջ, նախորդ տարուան արտադրութեան հետ համեմատելով հարիւրին 34.6 աւելի։

ԱՆՑԱԾ ՏԱՐՈՒԱՆ
"ՔԱԶՈՒՍ ՊԷԼԼԻ,, ՆԵՐԸ

Գրեց՝ ԱՐՏԱՇԷՍ ԳԱԼՓԱՔՃԵԱՆ

Դիւանագիտութեան մէջ, լատիներէն «Քազուս Պէլլի» խօսք մը կայ. կը նշանակէ՝ դէպք մը որուն հետեւանքը պատերազմ կ'ըլլայ:

1937 տարին թեւակոխելնուս առթիւ, օրաթերթերը, ըստ սովորութեան, այս տարի ալ «Քաղաքական Տեսութիւն»ներ հրատարակեցին: Անոնց մէջ ոմանք 1936 տարին անբաղձալի տարի մը ներկայացուցին:

Կը կարծենք որ այդ տեսութիւնը ընողները սխալեցան: Մեր համոզումը այն է թէ տարեգրութեան մէջ ազուոր տեղ մը պէտք էր յատկացուեր այդ տարիին և 1936ը արձանագրուէր գովեստով և գոհունակութեամբ: Որովհետեւ, քանի՛ քանի՛ «Քազուս Պէլլի»ներ ներկայացան. հին օրերը ատոնք անպայման պատերազմի մը պիտի յանգէին, և սակայն անցած տարի խօսքով անցան անոնք:

Յիշենք այդ դէպքերը:

Գերմանիա, ամբողջ տարին, Ֆրանսայի դէմ գրգռիչ ընթացք մը բռնեց խօսքով և գործքով: Ֆրանսայի և Սովեէթ Ռուսիոյ միջեւ կնքուած զինակցութիւնը պատրուակելով՝ Հռենոսի ապազինեալ մարզը զինուած ուժով գրաւեց: Ֆրանսա զայրացաւ, արտաքին գործոց նախարարը դառնութեամբ յայտարարեց որ, այս մասին բանակցութեան չպիտի մտնէ, մինչեւ որ գերման զինուորը Հռենոսէն դուրս չելլէ:

Այս վճռական յայտարարութիւնը անթելով բոլոր աշխարհի ծանուցուեցաւ: Բայց Գերմանիա տեղէն անգամ չշարժեցաւ և գերման զինուորը մնաց հոն, հետզհետէ ա՛լ աւելի սպառազինուելով: Ուրիշ անգամ կարելի՞ էր որ ասանկ յախուռն գործ մը, դաշինքի անպատկառ բռնաբարում մը՝ առանց պատերազմի վերջանար. եւ սակայն, անցած տարի, խօսքէն գործի անցնող չեղաւ:

Անցած տարի, իտալեւհապէշ պատերազմին մէջ, Իտալիա՝ տարիներով Աւստրիոյ լուծին տակ հեծող և տակաւին մինչեւ երէկ մասամբ Անգլիոյ թեւարկութեան տակ գտնուող Իտալիան՝ Անգլիոյ դէմ բռնեց ա՛յնքան խիզախ ընթացք մը, որ շիտակը բոլոր աշխարհի զարմանք պատճառեց:

Ըսուեցաւ որ Հապէշիստանի մէջ Ցանա լիճն է որ Անգլիան կը շահագրգռէ, և կարծուեցաւ որ Իտալիա, երբ մինչեւ այդ լիճը յառաջ երթայ, հո՛ն կանգ կ'առնէ: Այնքան անխոհեմութիւն չըներ որ, ըսին, աւելի յառաջանալով Անգլիոյ զայրոյթը իր վրայ հրաւիրէ ու պատերազմը անխուսափելի դարձնէ:

Եւ Իտալիա ո՛չ միայն Ցանա լիճը գրաւեց, այլեւ հոնկէ ալ առաջ երթալով, գնաց Սուտանի ու Եգիպտոսի սահմանագլուխներուն մօտեցաւ, անգլիական այս երկու կարեւոր գաղթավայրերուն սպառնաց:

Իտալիոյ այս ըրածը կատարեալ «Քազուս Պէլլի» մըն էր, Իտալիոյ այս արարքը պէտք է կատղեցնէր Բրիտանական Առիւծը, և ասկէ առաջները, Անգլիա հարիւր անգամ յարձակած էր Իտալիոյ վրայ և դաս մը տուած էր անոր, բայց անցած տարի իր նաւատորմը Միջերկրականի մէջ շարեց: Եւ ա՛յսչափ միայն:

Հիթլէր Համայնավարութեան և համայնավար երկիրներու ոխերիմ թշնամի, անցած տարի, իր կուսակցութեան՝ Ազգայնական-Ընկերվարականներուն Նիւրէնպէրկի տարեկան Համաժողովին մէջ, ա՛յնքան կծու յայտարարութիւններ և գրգռիչ ըսպառնալիքներ ըրաւ Համայնավարութեան հասցէով Սովեէթ Ռուս կառավարութեան, որ կարծել տուաւ թէ այս երկու հակառակորդ երկիրներուն միջեւ ընդհարում մը անխուսափելի է, պատերազմը օրուան խնդիր է:

Հին ատենները, ասանկ թշնամական և թշնամանիչ յայտարարութիւններու թնդանօթով միայն կը պատասխանէին: Այս անգամ Հիթլէր շուտով խօսքը ետ առաջ. «Ես անանկ չըսի», ըսաւ: Մոսկուայի կառավարութիւնը այս չմարսուելիք խօսքերուն կարեւորութիւն չտուաւ, և գործը, իսկապէս այդ ծանր գործը մարեցաւ:

Ասիոյ կողմը, անցած տարի, անկասկած հրաշքով մըն էր որ պատերազմ չծագեցաւ Սովեէթ Ռուսիոյ և Ճաբոնի միջեւ: Կը սխալինք՝ եթէ շաբաթը անգամ մը ըսենք, բայց ապահովաբար ամէն ամիս «Քազուս Պէլլի» մը կար Ծայր. Արեւելքի այս երկու դրացի երկիրներուն մէջ:

Արդարեւ, երբ թերթերու 1936 տարուան հաւաքածոները թղթատենք, հոն հարիւր անգամ պիտի հանդիպինք խոշոր տառերով ստուար խորագիրներու տակ զգայացունց հեռագիրներու՝ ծանուցանող թէ ռուս և ճաբոն պատերազմը սկսած է, ճաբոն զօրքը՝ չեմ գիտեր որքան մէթր ներս մտած է Ռուսիոյ հողէն, եւայլն:

Եւ սակայն, այդ լուրերուն ո՛չ մէկը հաստատուեցաւ, մինչեւ այսօր պատերազմը տեղի չունեցաւ:

Վերջին պահուն, Ճաբոն և Գերմանիա, Իտալիան ալ միասին առնելով Սովեէթ Ռուսիոյ դէմ գործելու նպատակով, զինակցութիւն մը կնքեցին, բայց կ'երեւայ թէ ատով ալ պարապ տեղը ձանձրոյթ մը առած կ'ըլլան:

Անցած տարի, տակաւին շատ ուրիշ «Քազուս Պէլլի»ներ կային: Աւստրիա, Հունգարիա, Պուլկարիա, բացարձակապէս կոխոտեցին անցան անցած տարուան իրենց ստորագրած խաղաղութեան դաշնագիրներուն վրայէն: Անոնց ըրած զինուորական գաղտնի և յայտնի պատրաստութիւնները, զինուորական պարտաւորիչ ծառայութեան հրատարակուիլը կրնային «Քազուս Պէլլի»ներ ըլլալ Փոքր Համաձայնական տէրութեանց համար, որովհետեւ ասոնց համաձայնութիւն կնքելուն նպատակն էր հսկել որ նշանախեց մը անգամ չփոխուի վերը յիշուած երեք տէրութեանց կնքած խաղաղութեան դաշնագիրներէն: Սակայն կ'երեւայ թէ այս անգամ ներողամտութեամբ վարուեցան և խնդիրը չմեծցուցին:

Այսպէս, 1936 տարին գովելի տարի մը եղաւ, հակառակ պատերազմի ա՛յնքան պատճառներուն, տարին խաղաղութեամբ բոլորեցաւ, շնորհիւ դիւանագէտներուն խոհեմութեան և ճարտարամտութեան:

Մասնաւորաբար գովելի են Պալքանի երկիրներու ղեկավարները, որոնք ձեռք ձեռքի տուած խաղաղութիւնը պահպանեցին այն երկիրներուն մէջ, որոնց ներքեւ վառօդի տակառներ կան, ըսած են օտար դիւանագէտներ, վառած լուցկի մը կրնայ ահռելի պայթումներու պատճառ դառնալ: Բարեբախտաբար այդպէս չեղաւ, Պալքանի կառավարութիւնները խաղալիք, գործիք չեղան մեծ տէրութեանց շահերուն:

Աշխարհի վրայ եթէ կան երկու ազգեր, որոնք զիրար սրտանց ատելու, զիրար փճացնելու համար իրենց բոլոր ուժովը աշխատելու հրամայողական պատճառներ ունին, անոնք ալ Սերպերն ու Պուլկարներն են: Բայց երէկ և առջի օր հեռագիրներ հաղորդեցին թէ պուլկար-եուկօսլաւ բարեկամական դաշնագիր մը այսօր վաղը կը կնքուի և ուրախութեան մէջ են երկու երկիրներն ալ:

Կատարելապէս գոհացուցիչ տարի մը պիտի ըլլար 1936ը, եթէ հապէշական և սպանիական պատերազմները չըլլային:

Հապէշիստանի պատերազմով մեծ անիրաւութիւն մը գործուեցաւ: Տարիներով անկախութիւն վայելող ազգ

(Շար.ը Է. էջ)

ԹՈՒՆԱՒՈՐ ԿԱԶԻ ԴԻՄԱԿՆԵՐԸ

ՍՊԱՌՆԱԼԻՔԸ ԵՒ ՀԱԿԱԿԱԶԱՅԻՆ

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ԿԱՐԳ ՄԸ ՏԵՂԵՐԸ

ՄԱՀԱՊԱՐՏՆԵՐԸ ԽԵՂԴԻՉ ԿԱԶՈՎ Կ'ԱՆՇՆՋԱՑՆԵՆ

ՇԱՏ ՄՕՏ ԱՏԵՆԷՆ ՈՉ ՄԻԱՅՆ ԱՄԷՆ ՄԱՐԴ ՊԻՏԻ ՈՒՆԵՆԱՅ ԻՐ ՀԱԿԱԿԱԶԱՅԻՆ ՔԱԲՈՒՇՕՆԸ, ԱՅԼԵՒ ՀԵԾԵԼԱԶՕՐԱՑ ԶԻԵՐՆ ԱԼ ՊԻՏԻ ԿՐԵՆ ԱՅՍ ԴԻՄԱԿԸ

Թունաւոր կազի սպառնալիքին դէմ հակակազային դիմակները անբաւակա՞ն են, ահա՛ ահազանգը զոր կը հնչեցնէ գերման կազի մասնագէտ սպայ Քիրքհօֆէր:

Քիրքհօֆէր Գերմանիոյ բոլոր մեծ քաղաքներուն մէջ թունաւոր կազերու մասին դասախօսութիւններ տուաւ վերջերս:

Հետեւեալ տողերը կը քաղենք Ցիւրիխի մէջ տուած դասախօսութենէն, որ խիստ շահեկան է և ըստ բաւականի կը լուսաբանէ՝ թունաւոր կազերու և հակակազային դիմակներու մասին ծանօթութիւններ տալով.—

«Կազը այն զէնքն է, որու դէմ՝ մասնաւոր և յատկապէս շինուած՝ հակակազային դիմակով կարելի է դիմադրել:

Պատերազմի պահուն, թունաւոր կազը աւելի վճռական դեր կը կատարէ քան ռ և է սպաննող զէնք:

Գիտէք թէ, վաղուան պատերազմներու թաքթիքին առջեւ այլեւս անգործածելի ըլլալու աստիճան՝ հին կը նկատուին ամենամօտիկ երէկի զէնքերը:

Խեղճ փոքրիկ հրացանը, միթրայյէօզը և իր նմանները, որոնք միայն երկու կռուող կողմերու միջև կը գործեն, այսինքն ըսել կ'ուզեմ թէ, պատերազմի դաշտի ետեւի կողմը չեն զօրեր: Մեծ բան մը չեն արժեր:

Կռիւին ճակատագիրը բանակներու ետեւի կողմ պիտի որոշուի յետ այսօրիկ:

Պատերազմի օրէնքները և պատերազմի անհրաժեշտութիւն ըսուած հին ըմբռնումը տեղ չունին կռիւի նորագոյն դրութեան հետ, որ թշնամին սպաննելու, «նօք աութ» ընելու համար կը գործածէ թունաւոր կազ:

Քանի՞ տեսակ թունաւոր կազ կայ

Պատերազմը և մարդկայնական օրէնքները իրարու հետ հաշտեցնել հնարաւոր չէ: Պատերազմի ատեն, թշնամին իսկոյն անձնատուր ըլլալ պարտադրելու համար կազը ամենահեղ և վճռական զէնքն է:

Այսու հանդերձ կազի վտանգին դէմ երկու գործօններ կան. բնական գործօններ են անձրեւը և քամին: Իսկ արուեստական գործօն է՝ հակակազային դիմակը:

Հակակազային դիմակները սովորաբար թունաւոր կազերու դէմ էմբէռմէապլը կտաւներէ կը պատրաստուին և շատ տեսակներ ունին: Հակակազային դիմակը, ըստ կարի իրմէ ակնկալուած պահանջը կը լրացնէ. տեսէք «ըստ կարի» ըսաւ, ինչու որ կան թունաւոր կազեր, մանաւանդ քլօռաւոր կազերը, որոնք դիմակի վտառիկներէն ներս կը թափանցեն, սա տարբերութիւնով որ թունաւոր կազի քաբուշօն կրողը կէս ժամէն խեղդամահ կ'ըլլայ:

Մեծ պատերազմի առաջին շրջանին պատրաստուած և գործածուած կազերը, սովորաբար «արցունքաբեր կազ»եր էին և հակակազային մասքէներն ալ միայն այս կազին դիմակալելու հոգւով կը պատրաստուէին:

Արցունքաբերը կազերը այսօր չեն գործածուիր, բացատրեմ թէ ինչու:

Էր երբեմն, գերման կռուելու թաքթիքը յանկարծական յարձակումի ռազմավարութեան վրայ հաստատուած էր: Յանկարծական յարձակումով թշնամի շարքերուն մէջ բանիք, բարոյալքում առաջ բերելով յաղթանակ կ'ապահովուէր:

Այս դրութիւնը հինցաւ այլեւս: Այսօր թշնամին անձնատուր ըլլալ պարտադրելու համար կը

ԱՐՏԱՍՈՒԱԲԵՐ ԿԱԶԵՐ
ԽԵՂԴԻՉ ԿԱԶԵՐ
ԱՅՐՈՂ ԿԱԶԵՐ

խորհինք՝ ոչ թէ «մարդկային նիւթ» այլ՝ յաղթանակը ապահովել՝ միայն և միայն թշնամին գործելու անկարող դարձնելով, թշնամի շարքերուն ետեւը, այսինքն ճակատին ետեւի կողմ՝ բանիք սարսափ առաջացնելով: Ահա՛ այսօրուան կռուելու մէթոտը որ միայն թունաւոր կազի սարսափով կարելի է:

Վերջին անգամ գերման քիմիագէտները յաջողեցան այն տեսակ թունաւոր կազ մը պատրաստել որ օդէն ծանր ըլլալուն համար գետնին վրայ բաւական ատեն կը մնայ:

Այս կազին «շնչահեղձ ընող» կազ անունը կուտան:

Մթնոլորտային օդէն աւելի ծանր կազ մըն է, զոր օրինակ՝ անհիտրիթ քառպօնիքը, որուն կազ քառպօնիք ալ կ'ըսենք, արդէն այս տեսակէ կազ մըն ալ Միացեալ Նահանգներու շատ մը տեղերը մահապարտները կազով խեղդամահ ընելու համար գործածուած կազը: Իբր «խեղդիչ կազ» ասկէ առաջ քլօռ և պռօմ պարունակող կազային մարմիններ ալ խուզարկուեցան թէեւ, սակայն այս տարրերը մնացին լապօռաթուառներու մէջ իբր ոչ նպատակայարմար: Ամէնէն աւելի գործածութեան յարմարը կը նկատուի՝ «շնչահեղձ ընող կազ»ը:

Խեղգող և կամ շնչահեղձ ընող կազերու հիմը կը կամէ ասիտ սիանհիտրիքը և կամ իր նմանակները:

[Շար.ը Է. էջ]

ՄԱՐԶԻԿՆԵՐՈՒ ԲԱԺԻՆԸ

ԽԱՓՇԻԿ ՊՕՔՍԷՐՆԵՐԸ

ՊԱՅՔԱՐ ԲԱՑԻՆ ՍՊԻՏԱԿՆԵՐՈՒՆ ԴԷՄ

ԽԱԲՇԻԿ ՀԱՆՐԻ ԼՈՒԻԶ ԵՒ ՇՄԷԼԻՆԿ

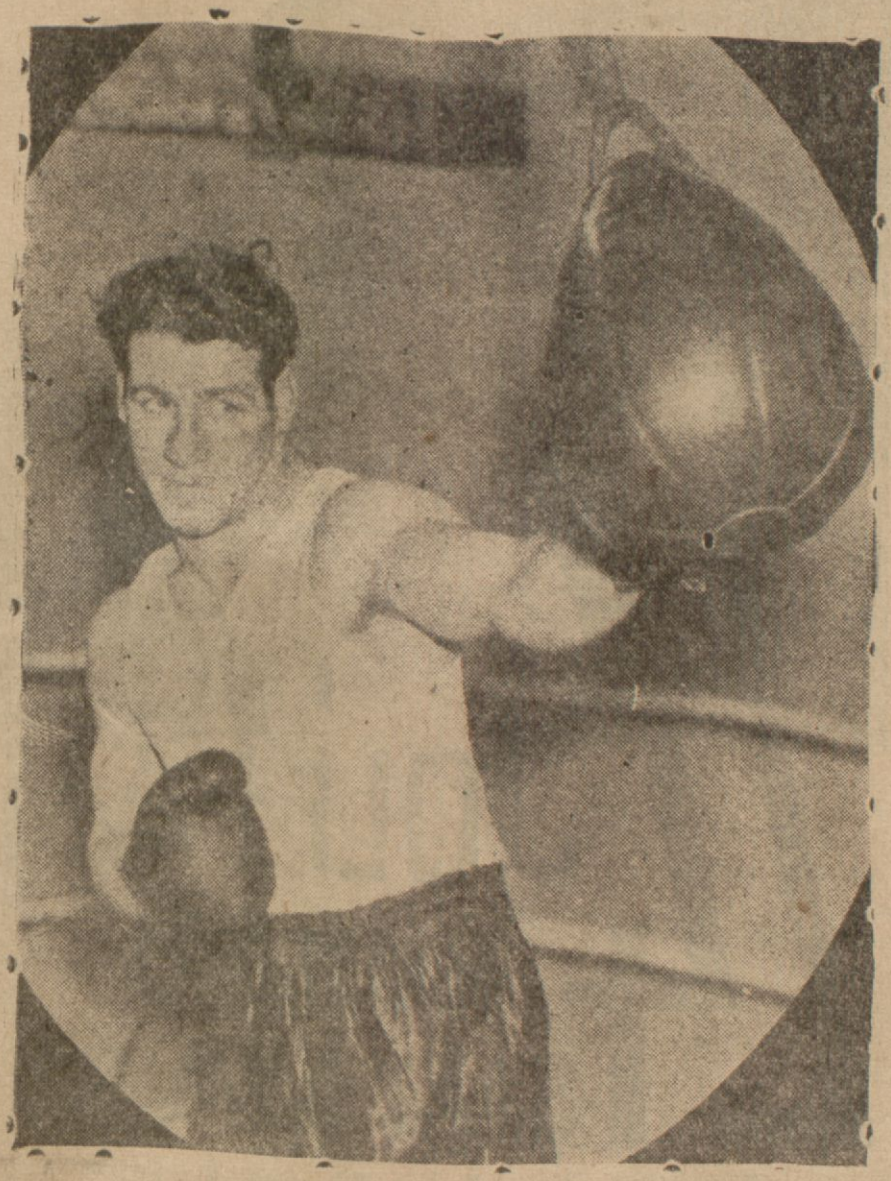

Անգլիացի պօքսէօր Լէն Հարվէյ

Հանրի Լուիզ

Օր մը աշխարհի կէս-ծանր ծանրութեան պօքսի ախոյեան խափշիկ Ճօն Հանրի Լուիս լրագրողի մը կ'ըսէր թէ աշխարհի բոլոր ծանրութեանց ախոյեանութիւնը սեւերուն ձեռքը պիտի մնար։

Ասիկա սպիտակ պօքսէօրներուն տեսակ մը մարտահրաւէր էր։ Այսօր նոյն այդ պօքսէօրը ցոյց կուտայ թէ իրապէս իր խօսքին կը հաւատայ։

Աշխարհի ախոյեանութեան համար Շմէլինկ կ'ուզէ մրցիլ Պրատօքի հետ։ Անգամ մըն ալ Ճօ Լուիի դէմ մրցելու համար եղած առաջարկը գերմանացին մերժեց ըսելով թէ արդէն իսկ յաղթած էր անոր։

Ճօն Հանրի Լուի իր սեւ եղբօր առջեւ ախոյեանութիւնը բանալու համար հրապարակաւ յայտարարեց թէ իր ծանրութիւնը ձգելով ծանր ծանրութեան կ'անցնի։ Հիմա ան իրաւունք կ'ստանայ ինք մրցելու Շմէլինկի դէմ և եթէ յաղթէ Շմէլինկ իբր պարտուած Պրէտօքի հետ մրցելէ առաջ պիտի ստիպուի Ճօ Լուիի հետ մրցիլ և եթէ պարտուի ախոյեանութեան յոյսը պիտի երթայ իրմէ։

Ճօն Հանրի Լուի ծանր ծանրութեան անցնիլը լսող անգլիացին՝ Լէն Հարվէյ իբր երկրորդ լաւագոյն կէս ծանրը աշխարհի ախոյեանութեան տէր ըլլալ ուզած է։ Սեւամորթ Ճօն Հանրի Լուիս ասիկա լսելով յայտարարեց.

— Ես կռիւով շահած տիտղոսս չեմ ձգեր։ Եթէ Լէն Հարվէյ այդպիսի փորձ մը ընէ ընկին վրայ կրնամ նոր դաս մը տալ իրեն։

Ասկէ կը հասկցուի որ սեւերը սոսկալի պայքար մը բացած են սպիտակներուն դէմ։

ՕՎԷՆՍԷՆ ՎԵՐՋ ՄԷԹՔԱՖ

Պերլինի Օլիմբիատին 100 և 200 մէթրի երկրորդութիւնը եղող ամերիկացի խափշիկ Մէթքաֆ, որ 1932ին Օլիմբիատին ալ փայլած էր, որոշած է ինք ալ իր գոյնի եղբօր Օվէնսին նման բրօֆէսիօնէլ ըլլալ։

Երկու խափշիկ բրօֆէսիօնէլները ձիերուն հետ դրօշարշաւի նման վազքեր պիտի ընեն։

ԱՄԵՐԻԿԱՑԻ ՄԱՐԶԻՉԸ

ՊԻՏԻ ՄԵԿՆԻ

ՄԱՐԶԻՉ ԼՈՒԻԶԻ ՄԵԿՆՈՒՄԸ ՎՆԱՍ ՄԸՆ Է ԹՈՒՐՔ ԱԹԼԷԹԻԶՄԻՆ

ՈՐ ՄԱՐԶԻԿՆԵՐԸ ՅԱՋՈՂԵՑԱՆ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ԻՍԹԱՆՊՈՒԼԻ ՄԷՋ

Շատ քիչ մարզիչներ յաջող գործունէութիւն մը ունեցած են Իսթանպուլի մէջ։ Ասոնց գլուխը կուգայ ֆութպօլի սիրուած ու ծանօթ մարզիչ Հանթէր և ըմբշամարտութեան ծանօթ մարզիչ Բէթէր։

Ասոնք երկար ծառայութեան մը հետ մեծ օգուտներ ունեցան երկրին սբօռին։

Ասոնցմէ վերջ, յաջողած մարզիչ մը կրնայ նկատուիլ նաեւ Կալաթասարայի մարզիչը՝ Բօթիֆութ, որ, սակայն շատ քիչ մնաց հոս։

Ասոնցմէ վերջ, պէտք է յաջողած կամ գոնէ օգտակար եղած մարզիչ մը նկատել ամերիկացի Լուիզը, որուն, սակայն, պայմանագրութիւնը չպիտի նորոգուի, անծանօթ պատճառներով։ Մինչդեռ ան թուրք աթլէթիզմին համար, իր պաշտօնավարութեան կարճ շրջանին շատ աշխատեցաւ և օգտակար ալ եղաւ։ Իր օրով, հոն երիտասարդ աթլէթներ, մանաւանդ վազողներ, որոնք Թուրքիոյ մրցանիշներն ալ կոտրեցին։

Միայն 1935ի եղանակին, քսան ըքօր կոտրեցին թուրք մարզիկները իրեն հետ միայն հինդ ամիս աշխատելէ վերջ։

Անոր մեկնումը իրական կորուստ մը պիտի ըլլայ, մինչդեռ Թուրքիա Պալքանեան միւս երկիրներուն հասնելու համար, պէտք էր որ նոր մարզիչներ գտնէր, որով այս մեկնումը մեծապէս կը վնասէ թուրք աթլէթիզմին։

Մեր թուրք պաշտօնակիցներուն համար, թերեւս ուշ չըլլայ, շնորհիւ այս տեսակ դիտողութեանց, այդ որոշումին ետ առնուիլը, բան մը՝ որմէ շատ պիտի օգտուի թուրք աթլէթիզմը։

Անցնող տարին մարզական տեսակէտով յիշատակելի եղաւ Պերլին ողիմպիակ ա ն ի ն հետեւանքով։

Արդարև մարզական փայլուն օրեր տեսանք 1936ի ամառուան ամիսներուն։ Ասոնցմէ Թուրքիա ալ իր բաժինը ունեցաւ։ Մարզական տեսակէտով Թուրքիոյ ամէնէն փայլուն տարին ունեցաւ 1936ին, քանի որ թուրք մարզական պատմութեան մէջ առաջին անգամ ըլլալով Օլիմբիատի մէջ առաջնութիւն մը և երրորդութիւն մը կրցանք ձեռք բերել և ազգերու ընդհ. դասաւորման մէջ 11րդգալ։

Մարզիչ Լուիզ փորձի մը պահուն

ԹՈՒՐՔ

ՈՒՍԱՆՈՂՈՒՀԻՆԵՐՈՒՆ ԵՐԷԿԻ ՎԱԶՔԻ ՄՐՑՈՒՄԸ

Երէկ Մէճիտիյէ գիւղի մէջ Ճումհուրիյէթ միջնակարգ վարժարանին կողմէ կազմակերպուած և միայն ուսանողուհիներու յատուկ վազքի մրցումը տեղի ունեցաւ մեծ ոգեւորութեամբ։

Թուրք ուսանողուհիները սբօռի հանդէպ ունեցած իրենց արժէքը երէկ ցոյց տուին։ Խուռն բազմութիւն մը ներկայ էր երէկի այս մրցումին, որ շատ յաջող անցաւ և առաջին, երկրորդ և երրորդ հանդիսացողներուն մէտայլներ տրուեցան։

Վարի նկարը ցոյց կուտայ երէկի վազքի մրցումէն տեսարան մը։

Մարզիչ Լուիզ

Երէկի վազքի մրցումին մասնակցող թուրք ուսանողուհիներ

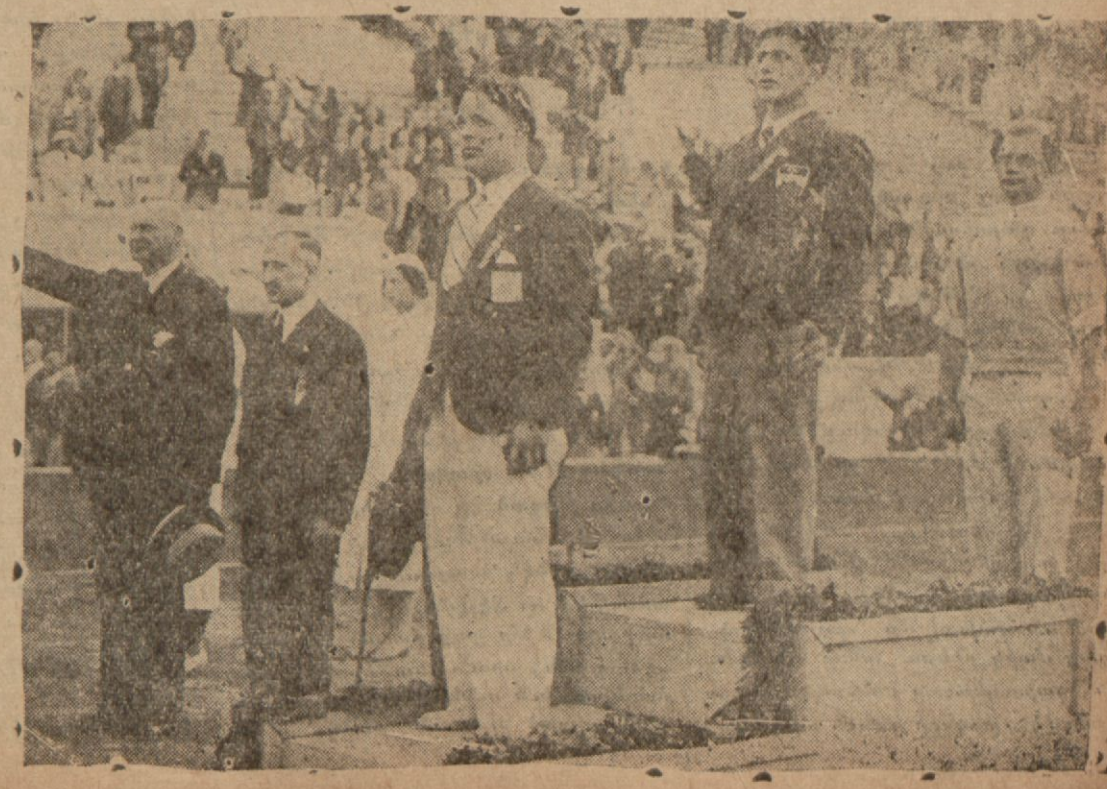

ՆՈՐ ՏԱՐԻՈՅ ԵՒ ԾՆՈՒՆԴԻ ԽՈՀԵՐ

1937 տարի առաջ, Պաղեստինի մշտապայծառ երկնքի արգանդէն, դէպի Բեթղեհեմի մսուր խոնարհող Փրկիչը, գերազանցօրէն ուրախ՝ դրժբախտ մարդկութեան իր մատուցած Աստուածային բարիքներէն, կը նախասիրէ, իր Յարութենէն վերջն ալ, ամէն տարի, իջնել երկիր, այցելել ու սեղանակից ըլլալ որբին, աղքատին, հիւանդին, այրիին, և զանոնք մխիթարել։

Խորունկ հաւատքով մը կ'ըսեմ թէ 1937ի որբանոցներու, հիւանդանոցներու և բոլոր բարեսիրական հաստատութիւններու սեղանին Յիսուս կը նախագահէր, շրջապատուած Աստուածահաճոյ անձերով, որք բարերար, որբոց մայր, հիւանդաց խնամակալ, աղքատաց հոգաբարձու անունը կը կրեն։ Շատ տարիներ, ես վայելած եմ Նոր Տարիի այդ սեղանները՝ ծառայած ըլլալով որբերու և բաժնած ըլլալով անոնց սեղանին վրայ բեկանուած օրհնեալ հացը։

Վերջին ընթրիքին, իր աշակերտաց հետը, վերնատան մէջ ճաշող Յիսուսն էր այդ սեղաններուն վրայ տեսանալիօրէն նախագահող Յիսուսը, ծպտուած բարերարի մը, որբասէր և աղքատասէր խոնարհ անձի մը անունին տակ։

Աւանդութիւնը, արդարեւ իրականութիւն է, շօշափելի իրականութիւն։

Երբ փոքր էի, իմ մեծերս ինծի սովրեցուցին՝ գիւղին մեծ լճակին, «Էլպիս»ի ճամբուն վրայ գտնուող «հնօրեայ» եկեղեցիին կիսափուլ պարիսպին վրայ կ'իջնէ Յիսուս։ Ու այդ պահուն վայրկեան մը կը բացուի այդ հաստաբետ պարիսպին մնացորդ ժայռ պարիսպը։ Հոն մթերուած գանձէն, ոսկիի դէզէն իր բաժինը կը ստանայ այն հաւատաւոր անձը, եթէ երկիւղածութեամբ մօտենայ։ Վա՛յ անոր որ կը յապաղի, և գոց կը գտնէ այդ ոսկեգանձին դուռը։ Կասկածով մօտեցող ամբարիշտներու, այդ երկնային գանձին երկարող թեւը, մնացած է այդ «փլած ժամու» ժայռին մէջ, և մնացած է թեւատ։

* * *

Իսկ բարեպաշտ Մօրուս.— Ի մօրէ որբ մնացած ըլլալով շատ փոքր հասակէս, իմ հեզաբարոյ բնաւորութենէս օգտուելով, Նոր Տարիի կէս գիշերին, երբ երկինք սառած մեր գիւղին մէջ, զիս կը տանէր հետը մեր աղբիւրը,— Ուղուրլեանց աղբիւրը, ու... մեծ հաւատքով հացի կտորուանքներով կաղնդելով աղբիւրին գուռը, դոյլով «ոսկի ջուր» կը բերէր առն։

Երկուքնիս մէկ, գոհ և ուրախ, ցուրտն ու սառնամանիք արհամարհելով մութնուլուսուն կ'երթայինք եկեղեցի, ու մեր կաղանդչէքը, ոսկիառողջութիւնը առած, կը վերադառնայինք տուն, սպասելով յաջորդ տարուայ կաղանդչէքէն։

Ու այդ հաւատքով՝ վաթսուներեք կաղանդներ ողջունած, մեր աղբիւրի շոգեցնցող գոյլ մը նուէր ջուրը կը յիշեմ։ Ցարդ բոլոր գտնուած վայրերուս, այդ օր, Նոր Տարիի գիշերին.— Եւ եթէ բարի Յիսուսը յապաղի, վեց օր վերջ, Ս. Ծնունդի գիշերին, բոցուող երկինքէն կ'իջնէ երկիր, մտիկ ընելու համար Խասգիւղի Գալֆաեան որբուհիներու բերնով երգուած «Փառք ի բարձունս» երգը, հովիւներու, բարի հովիւներու 1937 տարի առաջ ընդհանուր աշխարհի խաղաղութիւն աւետող երգը։

Ի զուր շահամոլներ, ջանացած են, այդ երգը խանգարել, և երկիրը արիւնով ներկել, խարազանուելով Յիսուս մանուկին, խաղաղութեան Աստուծոյն, և հրեշտակներու յանդիմանող շեշտէն.— «Փա՛ռք, ի բարձունս Աստուծոյ, և յերկիր խաղաղութիւն»։

* * *

Երկա՛ր տարիներ՝ այլուր, և տասը տարիներէ ի վեր ընտանեօք կը մասնակցիմ, Նոր Տարիի երեկոյին Գալֆաեան որբանոցի աւանդական սեղանին։ Որբոց մայրը կը նախագահէ այդ «ընթրիքին», շուրջն ունենալով Որբանոցի և Հիւանդանոցի բարերար Օննիկ պէյ Եուսուֆեանը, խոնարհ և համեստ։ Այն, Աշոտ ողորմածի, և ուրիշ ճշմարիտ բարեսէրներու պէս, այդ գիշեր, կը նախընտրէ սեղանակից ըլլալ որբին, և հիւանդին, լսել անոնց հրճիւն ու երգ, ունկնդրել անոնց սրտաբուղխ ձօնը, ընդունիլ անոնց անմեղ մաղթանքը արեւշատութեան,

Ու ես միւս ուսուցիչ ընկերուհիներովս, ինքզինքս բարեբաղդ կը զգամ մասնակցելով ընտանեօք, գէթ տարին անգամ մը՝ այդ Յիսուսին նախագահած, և տիրահաճոյ բարերար անձերով շրջապատուած սեղանին։ Ունկնդրել որբերը, մասնակցիլ անոնց հրճուանքին մոռնալ պահ մը անձնական շատ դառն հոգերս, վիշտերս, մանկանալ՝ մանուկ Յիսուսի, ու անոր մանուկ որբուհիներուն անմեղունակ ուրախութիւնով։

Այս ցուրտ օրերու՝ սառեցնող մտածումներէն մի՞ քիչ թեթեւցած, ինքզինքս կը զգամ երջանիկ զաւակներուս հրճուանքովը պատուաստուած, ու մթնոլորտին գաղջութիւնովը մխիթարուած։

Կը խորհիմ՝ որբանոցներ, հիւանդանոցներ, աղքատանոցներ, մանկանոցներ վարող մեծ անձնաւորութեանց վրայ, որոնք կը կրեն խնամակալ, և հոգաբարձու, մայր կամ հայր անունը։

Այդ ըոպէին է որ կը թեթեւնան իրենց ծանրածանր հոգերէն, վիշտերէն, ու անգամ մըն ալ, իրենց սեղանին նախագահող Յիսուսին քաղցր ակնարկէն, և ժպտուն դէմքէն, կ'ուխտեն տարի մը եւս շարունակել իրենց փշոտ ուղին։

Ես ալ կը նորիմ, կ'երիտասարդանամ խոնարհ Յիսուսի, երկինքի ոսկի դռնէն վար իջնող մարդասէր Աստուծոյն քաջալերող նայուածքէն, և անգամ մը եւս զօրացած, գօտեպնդուած կը շարունակեմ նուիրական, այլ չափազանց ապերախտ պաշտօնս, կ'օրհնեմ Նոր Տարին, ու ու Նոր Տարիի առաջին առտուն ծագող ոսկի արեւը։

Ու այսպէս, տարուէ տարի կ'ազդուրուած, նոր կեանք ու նոր արեւ կը մաղթեմ, բոլոր մարդկութեան, և գթութեան Ս. գործին ծառայող անձնաւորութեանց. շատ մօտէն տեսնելով, և զգալով անոնց կատարած.— Ըստ երեւոյթին աննշան երեւցող.— գործին դժուարութիւնը։

Աստուածային է անոնց պաշտօն և նուիրական։

Աշխարհի բոլոր ծովերու, և ափունքը ցցուող խարակներէն, աւելի ժայռ խոչընդոտներ կը յառնեն անոնց մէն մի քայլափոխին առջեւ, և սակայն անոնք զօրացած տարուէ տարի, Յիսուս մանկան, երկինքէն իրենց անձամբ նուիրաբերած քաջալիր ակնարկէն, առաթուր կը կոխեն ու կ'անցնին, մինչեւ գալ տարուայ ընթրիքը, որուն պիտի նախագահէ որբին, հիւանդին ու աղքատին բարեկամ Յիսուս մանուկը։

* * *

1937ի Նոր Տարին, զգացի նոր ուրախութիւն մը։ Ի՞նչպէս կրնամ հրապարակաւ մասնակից չընել ընթերցողներս իմ այդ ուրախութեան։ Հինգշաբթի երեկոյ կանուխէն Որբանոցն եմ։ Բարերարներու կաղանդչէքը հասած որբերուն։ Հո՛ն է, բարի ծերունին Օննիկ պէյը։ Սեղանը ճոխ և տիրավայել։

Մենք և որբեր կը ճաշենք մեծ ախորժով որբանոցի անձնուէր մօր շերեփովը եփուած անուշապուրը.

Հետեւեալ՝ առտուն, կ'երթամ հիւանդանոց, հնամենի բարեկամիս, Կեսարիոյ Առաջնորդ, փոխանորդ Գերապատիւ Տ. Սմբատ Ծ. Վրդ.ին հետ անցնելու Նոր Տարին։

Կը ճառենք անցեալի յիշատակներէն։

Նոր Տարին իրեն և միւս բարեկամիս, Տօքթ. Մելիքօֆ Փիրինեանի առողջութիւն բերած է իբր կաղանդչէք. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը և Օժանդակներ, անդին, Նոր

[Շար.ը Է. Էջ]

24 JOLI FAM
RUJLARI
SAAT DAYANIR
ԺՕԼԻ ՖԱՄ

ՀԱԶԻ ԴԵՂԵՐՈՒՆ
ՄԷՋ
ԱՄԷՆԷՆ ԶՕՐԱՒՈՐՆ Է
ԵՒ ԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆԸ
ՎԾՌԱԿԱՆ
ՔՕՔԼՈՒ ճագի դեղէն կրնան օգտուիլ նաեւ մանուկները

ԱՐԿԱԾԱԽՆԴՐԻ ՄԸ ԿԵԱՆՔԸ

(ՍԻՐՈՅ ԵՒ ՏԱՐՓԱՆՔԻ ԽՕՍՔԵՐ)

ՎԷՊ ԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱՊՐՈՒԱԾ ԿԵԱՆՔԷ

Գրեց՝ Հ. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Բերկրուհի իւր սիրային մահճակալին վրայ տարածուած մահասարսուռ գալարումներով բիբերը սեւեռած դէպի անորոշ կէտ մը ծանօթ եղանակը կը մրմնջէր։ Տէլէմաք կը մօտենայ մահճակալին, կը հակի իր զոհին վրայ, կը տեսնէ անոր գունատ կանաչագոյն, մեռելատիպ դէմքը և ցուրտ հայեացքը, սոսկումէն դէպի ետ շարժում մը կ'ընէ, որ ժամանակ Բերկրուհի սթափելով մահու ներշնչումէն, կը տեսնէ իւր սիրածը և կ'սկսի իւր հրաժեշտի վերջին խօսքերը ընել անոր... Տէլէմաք անորոշ ու անհուն վախով մը պաշարուած, առանց մտիկ ընելու անոր խօսքերուն, սարսափահար սենեակէն դուրս կը խուժէ, փողոցի դռնէն ալ դուրս, և շնչասպառ ըլլալու չափ արագ կ'սկսի վազել...։

Բերկրուհի առաջին զոհը Տէլէմաքի, երբ Պօլիս կը գտնուէինք, շատ լաւ կը յիշեմ, անիկա ջերմեռանդ սիրոյ մը անքակտելի կապերով յարաբերութեան մէջ էր հազիւ տասն և վեց տարեկան խիստ գեղանի աղջկան մը հետ, օր մը չգիտեմ ինչ պատճառներով և որպիսի հոգեբանութեամբ թողած էր զայն և ուրիշ մը սիրած... առաջինը, որուն կուսութիւնը գոնէ արատաւորուած չէր, տեսնելով որ Տէլէմաք սառն անտարբերուն մը ցոյց տուած էր հանգէպ զոհին, որուն հետ երբեմն յարաբերութիւն ունեցած ըլլալուն և զայն սիրած ըլլալուն մարդ պիտի կասկածէր պահ մը, Տէլէմաք սիրոյ հանգէպ կը վարուէր այնպէս, ինչպէս երեխայ մը կը վարուի իր խաղալիկներուն և պուպրիկին հետ, որուն սրունքը և գլուխը կոտրելը իրեն զուարճութիւն կը համարէ, չէ՞ մի որ բարի հայրիկը ուրիշ մը եւս կրնայ բերել երեկոյին...։

Տէլէմաք, որ դեռ տասնեւեօթը տարեկան պատանի եղած միջոցին, իբր բարի զաւակ մը, երբ պատահած էր որ իր մօրաքրոջը հետ միասին պառկէր օր մը մէկ մահճակալի մէջ, քունը չէր տարած, իր պատանեկան երեւակայութիւնը գրգռուած էր կնաբոյր քղանցքի մը առթելիք հեշտանքովը։ Կիսաստուերին մէջ պառկած, անձնատուր եղած իւր ստեղծած տռփոտ պատկերներուն... կը նշմարէր քովն ի վեր պառկած երկու տարուան այրի մնացած իւր երիտասարդ մօրաքոյրը, որ բոլորովին անգիտակ իւր բարի և սիրելի քեռորդիին նոյն վայրկեանին ունեցած հոգեբանութեանը, անխռով կը քնանար...։

Տէլէմաք որ ուրիշ առիթներով վայելած էր հիմէնեան հաճոյքը դիւրամատոյց կիներու հետ, յուզումէն դողդոջուն վերմակը մէկ կողմ կը նետէր մօրաքրոջը վրայէն, որը կը շարունակէր հանդարտօրէն ննջել. Տէլէմաք դադրած էր իր մօրաքոյրը նկատելէ զայն, իրեն հեշտանք առթելու պատրաստ սոսկական կինը տեսած էր միայն... անհնարին յանդգնութեամբ մը կը յարի անոր, ու հինգ վայրկեան յետոյ արդէն վայելած էր զայն...։

Մօրաքոյրը վերջապէս սթափելով կէս քուն կէս արթուն վիճակի մէջ զգացած էր իւր մաքմնոյն վրայ եղած շօշափումները, տակաւին թարմ և երիտասարդ ինքզինքը նախ երազի մը խաղալիք կարծած է, և հազիւ բնազդական ընդդիմութիւն մը ցոյց տալէ յետոյ, համակերպած էր որ իւր քեռորդին զինքը ուզածին չափ սեղմէր իր կուրծքին վրայ... սակայն ի վերջոյ երբ բոլորովին վերահասու եղած էր իրականութեան, վախով մը պաշարուած արտասանած էր.

— «Ծօ՛ ի՞նչ ըրիր...

— Քունս չէր տաներ... անհանգիստ էի անկողնիս մէջ...։ Չեմ կարծեր որ ատկից չարիք մը առաջ գայ, մօրաքո՛յր...»

— «Երկու աչքդ չկուրնայ, տըղա՛յ»։

Վերջացուցած էր ներողամիտ մօրաքոյրը կեղծ յանդիմանութիւնով մը։

Տէլէմաք այն օրէն ասդին աւելի յանդուգն անառակ մը դարձեր էր... Անոր ինծի այս պատմածին չպիտի հաւատայի երբեք, եթէ անցուցած կեանքին ու շատ մը արարքներուն գիտակ չ՛ըլլայի...)։

Ուրիշ մը զոր Աղեքսանդրիա ճանչցայ, Բարիզէն նոր եկած հայ երիտասարդ մըն էր, նման անոնցմէ ստուար զանգուած մը ունի Ֆրանսական ազգը մասնաւորաբար Բարիզի մէջ, որոնք աբբաշ կը կոչուին և չունին որոշ զբաղմունք մը...

Շար. 43

ՓՆՏՌԵՑԷՔ
ԱՅՍ ՇԱԲԹՈՒԱՆ
ԱՀԱԼԻՆ

ԽԱԲԵԲԱՅ ԵՒ ՀՆԱՐԱՄԻՏ ԵԱԳՈՒՊ

ՏԱՐՕՐԻՆԱԿ ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ԳԻՇԵՐ ՄԸ

Գորգավաճառ Միհրան Սուրիա երթալով, ուզեց տեղական բարքերուն ծանօթ, լեզուագէտ ու ճարպիկ առաջնորդ մը ունենալ՝ գնումներ կատարելու համար: Իրեն յանձնարարեցին Եագուպ անուն կաթոլիկ արաբ մը: Մէկ քանի փորձերէ յետոյ վաճառականը ստուգելով Եագուպի արտակարգ ուշիմութիւնը, անոր հարցուց:

— Բարեկա՛մ, դուն խանութ կամ անձնական դրամագլուխ չունի՞ս, ակէ առաջ ի՞նչ գործով պարապեցար:

— Էֆէնտի, վարժարանէն ելլելէս ի վեր, առեւտրական կեանքիս 14 տարիները ամբողջ վէպ մըն է: Օրամիտ եմ, հնարագէտ և խորամանկ: Յաջող գործեր ըրի, սակայն բռնած ընթացքովս անվստահելի դարձայ առեւտրական կեանքիս մէջ, որովհետեւ լաւ ձիրքերս ապօրէն կերպով չահագործեցի ու սխալեցայ:

— Այդ խօսքերնիդ բացատրութեան կը կարօտի:

— Ահա օրինակ մը: Շամի մէջ գոհարեղէնի խանութ բանալով՝ Բաբիզէ ամէն տեսակ բիւմալոն կեղծ զարդարանքի առարկաներ բերել տուի, օղ, մատանի, շղթայ, ապարանջան են: Եւ վաճառատանս ցուցափեղկին վրայ մեծատառ գրել տուի:

«Վերջին գին, 6 ամիս երաշխաւորեալ, 100ին 10 գեղչով ետ կ'առնուի: Ով որ մեր ծախած գոհարեղէնէն զզուի միայ և մինչեւ 6 ամիս վերադարձնէ հարիւրին 10 զեղչով դրամը ետ կուտենք»:

Ահագին յաջողութիւն ունեցաւ ձեռնարկս: Հաշուագէտ թէ միամիտ, ամէնքն ալ հրապուրուեցան և կարեւոր չահեր գրպանեցի: Խնայասէր ամանք կը մտածէին «բիւմալոն, գինն'նք, բայց քիչ դրամով մեծ առաւելէ կ'ազատինք»: Կիներնիս թո՛ղ զարդարուին և չքաւորուին, առածնիս կեղծ ըլլայ թէ հարազատ, չէ՞ մի որ քանի մը ամիս գործածելէ յետոյ պիտի ձանձրանան և կամ մօտա չէ ըսելով մէկ կողմ նետեն: Ուրեմն մենք ալ 4—5 ամիսէն հարիւրէն 10 կը զեղչենք ու դրամնիս ետ կ'առնենք»:

Բերել տուածներս քանի մը պատիկ չահով վաճառելէ և 5—6 ամսուան փայլուն շրջանէ մը յետոյ, յաճախորդներէս չատեր, իրենց տրուած հաշուեցոյցի և պայմանի համեմատ, ահա՛ սկսան բերել գնածնին և որոշ զեղչով փոխարժէքը պահանջեցին:

— Ի՞նչ կ'ըսէք, պէ՛յ այդ մատնիէն, օղէն: Մէկ հատ չէ մնացած քովս, խնդրանքներ ալ ունիմ: Տուէ՛ք ցուցափեղկս դնեմ և մի քանի օրէն հրամմեցէք, դրամնիդ կը ստանաք:

Ահա՛ պատասխանս բոլոր դիմողներուն, որոնք միմիայն մէկ օրինակ իրենց նմուշէն կը տեսնէին ցուցադրուած: Վերջապէս միեւնոյն անձին 2րդ, 5րդ անգամ դարձեալ այս կտրուկ պատասխանը տալով և պատահարար վճարումներ ըներու, որ մըն ալ բողոքարկուներ երբ բաւական հեռացնելեցին, թէ՛ աւանդ թողուածներն և թէ՛ ունեցածներս ժողվեցի ու չնչին չունչս առի ուրիշ հեռաւոր քաղաք մը՝ նոյն ձեւով արհեստս շարունակելու: Մէկ քանի տարիէն հրապարակին արդէն ծանօթ էի իբր ճարպիկ առեւ-փախուստ և անվստահելի, ուստի այսօր եթէ թանկագին գոհարեղէն մը ներկայացնեմ ու ծախել ուզեմ՝ հեռուէն ձեռքով կը մերժեն զիս, չլսելու համար:

* * *

Վերոյիշեալ անձին խորամանկութենէն ուրիշ օրինակ մը եւս:

Հալէպի մէջ Եագուպի ծանօթ դերձակի խալֆա մը կ'ուզէ ամուսնանալ: Խանութին տէրը, ուստա Թանաշ, ուրիշ և մի քիչ տգեղ մը աղջիկը թէեւ խալֆային կ'առաջարկէ, մինչեւ 150 ոսկեդրամ օժիտ տալ խոստանալով, բայց Տիմիթրօ 200 գեղին ոսկիէն վար չընդունիր, կը պնդէ ու չեն կրնար համաձայնիլ:

Խալֆան կը խորհրդածէ «Անելէս վերջ թո՛ղ տարիքը փոքր ու ինք գեղեցիկ ըլլայ» ու ինքնիրեն, առանց օժիտի մէկուն կը հանի և հարսնիքի օրը կ'որոշեն:

Պսակի գիշերը, Եագուպ, մեր գորգավաճառ Միհրանի հետ փեսայ Տիմիթրիի կողմէ հրաւիրելով իբր յարգելի հիւր, հարսանեաց պատուոյ տեղը կը բազմեցնեն:

Աղջկան հայրը, որ կը վախնար Տիմիթրիի վարպետին Թանաշի սրընձութենէն հրաւիրեալները ընդունելէ յետոյ՝ իր ձեռքով տան դռները ամբողջ կղպած՝ կը սկսին արբենալ ու չաղակրատել: Կէս գիշեր է և պսակին 1—2 ժամ կայ:

Հոս հոն՝ սմանք գինովութենէ թմրեր կը մրափեն, իսկ փեսան չրջապատուած է մտերիմ ծանօթներէ: Այդ միջոցին Եագուպ գորգավաճառին դառնալով կ'ըսէ:

— Միհրան էֆ. տեսէք սա պահուս բոլոր հրաւիրեալներուն ուրախ տրամադրութիւնը հարսնիքի տան վայել, սակայն փորձի համար կ'ուզէ՞ք որ պսակէն առաջ այստեղը մեռելի, սգաւորի տուն դարձնեմ առանց վէճի, բանակռուի, արկածի, հիւանդութեան և ո՛չ ալ ոճրական ամենափոքր վնասի, հապա՛ անկարեւոր ու չնչին կատակով մը միայն:

— Դուն ալ կը չատաբանես տղա՛յ, դռները ամրապինդ փակ, ելեւմուտքը արգիլուած, հուժկու երիտասարդներ ամէնքն ալ սիրալիր, ի՞նչ ընել կ'ուզես:

— Դուն միայն դիտէ՛, ահա ես փեսայ Տիմիթրիի քով կ'երթամ:

— Տիմիթրի՛, եղբայրս, եկուր քեզի երկու խօսք ունիմ բացատրելիք, ըսելով փեսան կ'առնէ ուրիշ սենեակ մը կը տանի և կը լծուի գործի:

— Տիմիթրի՛, գիտես որ ես քու բարիքդ կ'ուզեմ: Հարսնիք գալէս առաջ վարպետդ՝ ուստա Թանաշը տեսայ, հետը երկարօրէն խօսեցանք: Մարդը քու վրադ սէր ունի չատ յուզուած էր և պարտաւոր եմ իր խօսածները քեզ հաղորդել, քանի որ դուն ալ անոր կարօտ ես:

— Ի՞նչ ընենք, եթէ համարում ունէր, թո՛ղ վճարէր 200 ոսկին և ես ալ իր չնորհիւ զատ խանութի տէր ըլլայի:

— Հիմա չիտակը գրուեցի՛ր, ինք ինծի խոստովանեցաւ և որոշեր է քեզի 200 հատ կարմրուկ ոսկին ափդ համրել: Եկո՛ւր դուն սա՛ պսակէն վազ անցիր, ուրկէ՞ գտար այս գործուոր և վարձուոր մարդուն մերկ և անօժիտ աղջիկը: Պատուաւոր տուն տեղ, 200 հատ փայլուն ոսկի՛, քեզի առանձին խանութ, ապրուստ և ապագադ պիտի չակես երբ Թանաշի աղջկան հետ ամուսնանաս] և քու կարգիդ վարպետ պիտի կոչուիս: Մինչդեռ այս ձեռնարկովդ գործէդ պիտի ճամբուիս և թէ ամբողջ կեանքդ աներիդ տակ պիտի փտեցնես, լա՛ւ խորհէ: Ես իրեն խոստացայ որ համոզեմ այս գիշեր և պսակդ տեղի չունենայ:

— Քանի որ հաճեր է 200 ոսկին վճարել, անչուչտ փափաքող եմ, բայց ուշ մնացինք, մե՛ղք եղաւ ինծի: Ես հաւանութիւնս կուտամ ակէ հեռանալու, բայց ինչպէս անենմ քալեմ, խորամանկ մարդը դռները կղպեց:

— Ատոր ճարը դիւրին չէ: Մառանը գինիի մեծ տակառ մը տեսայ բոլորովին պարապ, եկուր քեզի հոն պահեմ: Արդէն լուսնալուն 1-2 ժամ կայ, երբ քեզ փնտռեն ու չի գտնեն, յոյսերնին կտրելով՝ հրաւիրեալները պիտի մեկնին և դռները երբ բացուին, դադար միջոց մը ես կուգամ քովդ, մառանէն չիտակ դուրս, տ'ռ քալէ:

Փեսայ Տիմիթրի համոզուած, առ-բախ զուարթ Եագուպի հետ մառանը կ'իջնէ և հոն կը տեղաւորուի տակառին մէջ, զոր լաւ կը գոցեն կափարիչով:

Քիչ յետոյ, փեսան կը փնտռեն պսակելու համար, բայց մէջտեղ չի կայ: Հարսին հայրը քննութեան կ'ելէ. տանիք, առաստաղ, պատուհան, խոհանոց, մառան, սակայն ի զո՞ւր, Տիմիթրի չկայ…: Կանանց կողմէն լաց ու պոռչտուք, ողբ ու գանգատներ ծայր կուտան, իրարու անծանօթ հրաւիրեալներ կը սկսին փոխադարձ անարգանք տեղալ: Հարսը կը մարի և ամէն կողմ սգահանդէսի երեւոյթ առնելուն՝ Եագուպ աչք կ'ընէ Միհրանի ու կ'ըսէ.

— Կ'ուզե՞ս որ հիմա գործը չտկեմ, պայմանաւ որ ա՛լ մենք ասանկ քալենք, որովհետեւ կ'երեւի ասոնք իրարու հետ վէճի պիտի բռնուին:

Եագուպ աղջկան հօրը մօտենալով՝ մէկ կողմ կը հրաւիրէ ու կ'ըսէ.

— Պարոն Միխալ, ես փեսիդ քովն էի ու տեսայ ո՛ւր փախուիլը: Տղան երբեք ալքոլի չէ վարժուած և գինովութենէն՝ առանց մտածելու նպատակի. իբր կատակ պահուըտեցաւ: Կ'ուզեմ քեզի բարիք ընել, բայց Տիմիթրին պիտի կասկածի որ ես յայտներ եմ թագստոցը և պիտի յանդիմանէ զիս:

Ուստի պայմանս ա՛յն է որ տան դուռը բանաք եւ ես ու Միհրան էֆէնտին կարենանք մեկնիլ վայրկենապէս, այդ պարագային ես ալ փեսան քեզ պիտի յանձնեմ:

Պարոն Միխալ սիրով ընդունեց այս առաջարկը և Եագուպ զայն առաջնորդեց մինչեւ մառանին դուռ մօտ, ուր հեռուէն ցոյց տուաւ խաչոր տակառ մը: Թո՛ղ անոնք կափարիչը բանալու ըլլան, Եագուպն ալ հարսնիքի տունէն մեկնեցաւ գորգավաճառ Միհրանի հետ, որ զարմացած կը դիտէր փեսին տակառէն դուրս հանուիլը:

ԵՏ. ԱԼԵԱՆԱՔԵԱՆ

ԱՆՑԱԾ ՏԱՐՈՒԱՆ

"ՔԱՋՈՒՍ ՊԷԼԼԻ,,ՆԵՐԸ

(Շար. Դ. էջէն)

մը ուրիշին լուծին ենթարկուեցաւ: Գործուած այս անիրաւութեան մէջ մեղսակցութեան բաժին մը ունին, Իտալիայէն զատ, Անգլիա և Ֆրանսա: Ասոնք գիտէին Իտալիոյ տեսած ահագին պատրաստութիւնները, գիտէին Հապէշիստանի զինուորական ոչնչութիւն մը ըլլալը, կրնային նաեւ առանց պատերազմին վախճանը, թերեւս առաջին օրէն կրնային գտնել երկու կողմին գոհացուցիչ ելք մը, բայց չուզեցին ընել զանազան պատճառներով:

Մնաց որ, ինչպէս ամէն չարիքէ բարիք մը կրնայ ծնիլ՝ կ'ըսեն, Հապէշիստանի կայսրութեան փճացումը կրնայ այն բարիքը ունենալ որ դաւերով կիսակիրթ պայմաններու մէջ տուայտող հապէշ ժողովուրդին աւելի մաքուր մարդավայել կեանք մը կ'ապրին, իտալական թեւարկութեան ներքեւ:

Հապէշիստանի պարտութեան երկրորդ բարիքը այն է որ, Իտալիա Ափրիկէի [այդ կողմը գործելու, աշխատելու լայն ասպարէզ մը գտաւ, և առավ գրաւելով այլեւս պիտի դադրի աստ անոր հողին աչք տնկել, ուրիշին հանդիստը վրդովել: Իսկ բոլորովին տարբեր բնոյթ ունի Սպանիոյ ներքին պատերազմը: Եղբայրասպան այս վայրագ կռիւը որուն վերջը չենք գտներ:

Եզրակացնենք: 1936 տարին դժգոհութեան պատճառող տարի մը եղաւ: Ընդհանրապէս, անցած տարի պատերազմի բացորոշ սպառնալիքները փարատեցաւ և խաղաղութիւնը պահպանուեցաւ: Պէտք չէ՞ որ գոհ ըլլանք ասով:

ԱՐՏԱՇԷՍ ԳԱԼՓԱՔՃԵԱՆ

ԹՈՒՆԱՒՈՐ ԿԱԶ

[Շար. Դ. էջէն]

Այս կազին ամենափոքրիկ քանակութիւնով թափանցումը մարդկային շնչառութեան գործարանի անցքերուն մէջ բաւական է սուր այրուցներ պատճառելու, սխալիւ գոլորշիներէն ազատուող մը այլեւս անկար մըն է, դատապարտուած անկելանոցի մէջ կեանքը քաշկռտելու: Անոր թոքերը կարծես օձերը կը կրծեն, սպառումը արագ թափով կ'առաջանայ և ամէն հազալուն թոքի կտորները կը փրթին, արիւնաթքումը յուսահատութեան առաջ կը բերէ, վերջապէս մահուան մանգաղը կ'առնէ կը տանի զայն:

Այրող կազերը որոնց «կիզիչ կազ» անունը կարելի է տալ, բերնի և աչքի հազալթաղանթը կ'այրեն և անհելի պապակ, ծարաւ առաջ կը բերեն, այս կազը այնքան գործածական չէ: Կայ նաեւ «փանդատացնող կազ»ը, որ կը փանդատացնէ, այսինքն քթի հազալթաղանթին և հոտառութեան ջիղերուն վրայ տեսակ մը «վէհաւորութիւն» ներգործութիւն կը կատարէ:

Հակակազային թաքուցներ

Հակակազային դիմակ կամ քարուզոն, ինչ անուն որ կ'ուզէք տուէք, պէտք է հետեւեալ պայմանները լրացնէ.

Թեթեւ ըլլալ, դիւրաւ գործածելի ըլլալ, տեսողութեան համար անլխելուսիւն թերթեր կրել, իսկ ամենէն կենսականն է, այն փողը որ չնչելի կազի չտեմարանին հետ քիթը յարաբերութեան կը դնէ:

Շատ մօտ ատենէն ոչ միայն ամէն մարդ պիտի ունենայ իր հակակազային քարուզոնը այլ և նոյն իսկ հեծելազօրաց բանակներու երիվարներն ալ պիտի օժտեն այս դիմակներով:

ՆՈՐ ՏԱՐՈՒԱՅ ԵՒ ԾՆՈՒՆԴԻ ԽՈՀԵՐ

(Շար. Դ. էջէն)

Տարիի սեղանը կազմած են: Ամբողջ հասարակութիւնը, ցաւի այդ տունը, պահիկ մը թեթեւցած Փրկչին իր հետ բերած մխիթարութեան բալասանով, ուրախ է և զուարթ:

Տուժգարուի, ներսի և դուրսի օժանդակը, կ'այցելէ Տէր. Սմբատ Վրդ.ին, թերթերէն անոր ներկայութիւնը ցաւի տան մէջ իմանալով: Տիկին մը, և երկու քոյրեր էին: Անունենին հարցուցի, սակայն, ինչ մեղքս պահեմ մոռցայ: Տուժգարուի մրաջան օժանդակի անդամներն էին:

Գովեցի իրենց այս մտածումը, Հայրութիւն նարինջ բերած էին: Ուրիշ օժանդակներ կ'երեւի Տերտանոցով և Թոքախտաւորներով չատ իրաւամբ զբաղած էին:

Քաջալերելու համար, այդ բարի տիկինը և օրիորդներ, ըսի՛ որ նուիրական է իրենց պաշտօնը: Մեծ գետերը սնուցանող, սատուարացնող առուներու և վտակներու օրինակովը խօսեցայ: Երբ տեսայ որ, անոնցմէ ո՛չ մին շրթունքին ու դէմքին ներկ չունի, այլ խնձորի զուտ կարմիրով ներկուած ու ժպիտով արեւուած է, համարձակեցայ ըսել.—

«Եթէ բոլոր հայ տիկինները և օրիորդները. ձեր օրինակին հետեւին ու իրենց (հարուստ թէ աղքատ) չքաւորին, անգորին ու բոլոր աւելորդ ու վնասաբեր արդուզարդերուն, մետաքս դուլպաներուն, ու հագուստներուն, ծիծաղելի գլխարկներուն, Գօլօնիային ու բուսրային գեղը ու սին ծախսերը մեկնեղելով Հիւանդանոցին նուիրեն, մեր այս հիւանդանոցին պէս երկրորդ հիւանդանոց մը եւս կը կառավարուի «Հայ փափկասուն տիկնանց» ջանքին, ու աշխատանքին նուիրուած: Թէ այրերու և թէ կիներու օթոյի, Ֆօքթոյի՛ աւելորդ ծախսերը՝ անդորին ու չպարին, թունաւորիչ այդ ներկերուն խնայողութիւնները քանի քանի հիւանդանոց և որբանոց կը պահեն իրաւամբ, եթէ մեր կիներն ու օրիորդները ըլլան բարեպաշտ, հըզօնասէր, պարզասէր, ճշմարիտ տիպար կիները մեր հին օրերու, Նոր Տարիին հիւանդներուն և որբերուն հետ ճաչող և գէթ հիւանդն ու աղքատը, որբն ու այրին խորհող:

Շնորհաւոր Նոր Տարի և Ս. Ծնունդ Ձեզ՝ հայրեր, մայրեր… և ամենուդ:

Խ. Գիւղ ՄՆԼԱՍ

Silko

SARK-ISPENCIYARI LABORATUARI

ՌՕՄԱԹԻԶՄԸ
ԼՈՒՄՊԱԿՕ
ՍԻԱԹԻՔ

Ջիղերէն եւ ցրտառութենէ յառաջ եկող բոլոր ցաւերը կը հանդարտեցնէ:

ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ ԱՄԷՆ ԴԵՂԱՐԱՆԻ ՄԷՋ

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐ

Եթէ կ'ուզէք վայելուչ եւ միեւնոյն ատեն էժան հագուստ մը ունենալ, անվարան դիմեցէք առաջնակարգ դերձակ

ՀՐԱՆԴ ՏԱՏՈՒՐԵԱՆԻ

Սուլան Համամ, Ճամճըպաշը խան, Բ. յարկ թիւ 8

ԲՈԼՈՐԻՆ ԸՆԴՈՒՆԱԾ ՄԷԿ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԼԱՒ Է

Որը երկուքնուկամ գործածելու պայմանաւ

ՌԱՏԻՕԼԻՆ

ձեր ականջները ներմակ, մաքուր ու առողջ կը պահէ:

Կարելի է ըսել թէ ականիկա խանձուրդ դարու հրաշալիքն է: Հոտը գեղեցիկ, համը անուշ, սիրողներու դէմ յատկապէս հականեխիչն է:

ՌԱՏԻՕԼԻՆ

յարծաթոցներ, խոհանոցկերպով ապահովագրած կ'ըլլան իրենց ականջները:

ՇԱՀՆԱԶԱՐ
ԱՐԴԻԱԿԱՆ ԴԵՐՁԱԿԱՏՈՒՆ

Գանձէ Դարու, Գօրապի դէմ, Միհէ խան, Ա. յարկ

Իր բազմաթիւ յարգոյ յաճախորդներուն կը յայտնէ թէ իր վաճառատան մէջ մանուկոյ խնամքով կը պատրաստուին Ֆրաքի, ամօքինի, ժաքէթ Ա թայլի և այլ զանազան հագուստներ, ամենավերջին նորաձեւութեանց համաձայն, խոհ դիւրամատչելի գիներով, անգլ. և Ֆրանս. տոկուն կերպասներով, լաւ ծախքերով ու մանրամասն գործաւորութեամբ, հաճախաւոր և անվեճի ձեւով:

Ա.ցգամ մը այցելել կը բաւէ

ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐԸ ԿԸ ՄՕՏԵՆԱՆ

Մէր պէտք է երթալ գուարճանալու եւ գբօսնելու

ՄԻՄԻԱՅՆ **ՔԻՊԱՐ** ՁԱՇԱՐԱՆ ԳԱՐԵԶՐԱՏՈՒՆԸ

որ Գէյօղլուի ամէնէն հաճելի և ազնուական մթնոլորտը ունի: Թարմ և պաղ գարեջուր, օղի եւ այլ ըմպելիներ, տաք և պաղ ընտիր և ախորժահամ աղանդերներով: Գիները խիստ ժամանակ:

Անթերի սպասարկութիւն — Այցելութիւն մը կը բաւէ

Գէյօղլու, Իսթիքլալ նաստէսի «Ա Լիօն» վաճառատան դէմ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ
ԼՎ ԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԿԵՐՊԱՍԵՂԻՆԱՑ

Անգլ. և Ֆրանսական ամէն տեսակ տոկուն և սուպլնակարգ կերպասներ

Գալաթիա, Հարաճնըլ փողոց. թիւ 36

Մեր վաճառատունէն առնուտուր ընողները բացարձակապէս կրնան վստահ ըլլալ թէ երբէք չպիտի խաբուին, որովհետեւ մեր ծանչնալ և ծանչցնել սկզբունքն է՝

ՊԱՏՈՒԱԽՈՐՈՒԹԻՒՆ
ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ ՔԻՉՈՎ ԳՈՀԱՆԱԼ

ՕԴԵՐՈՒՆ ՄԻ ՎՏԱՀԻՔ

Վայրկեանի ջերմութեան փոփոխութիւն մը կրնայ ձեզ ենթարկել հարբուխի եւ կրիպի վտանգին, սակայն

GRIPIN

բերդի մը նման կը պաշտպանէ ձեր մարմինը:

ԿՐԻԲԻՆ

ոչ միայն պաղառութենէ, այլ եւ ակռայի, գլխու եւ չգային բոլոր ցաւերը կ'անհետացնէ:

ԳՈՐԾԱԾԵՑԷՔ ՄԻՄԻԱՅՆ

ԿՐԻԲԻՆ

PASTİL FOR PASTİL FOR PASTİL FOR PASTİL FOR PASTİL FOR

ՌԱՏԻՕԼԻՆ ՓՕՌ գործադողները Հարբուխի, ցնչարգելութեան կոկորեւրե չեն ցաւե ուեենար:

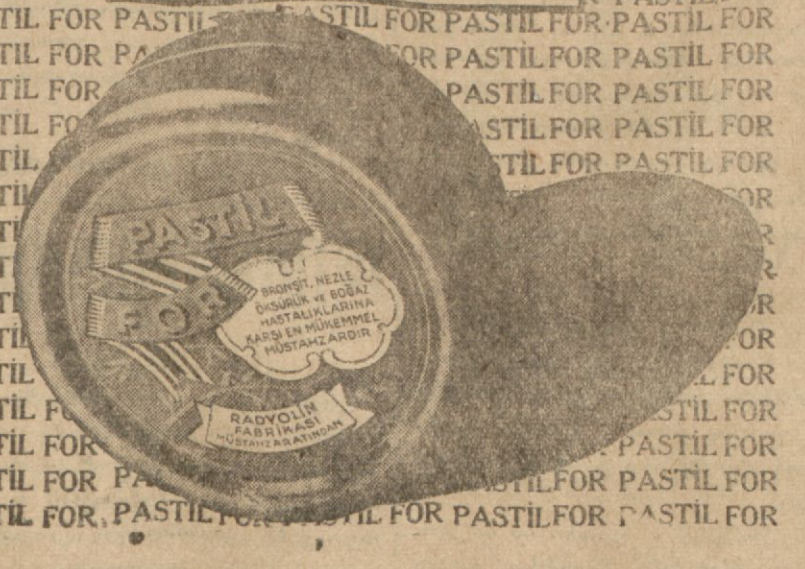

ԱԻԵՏԻՍ, ՄԵԾ ԱԻԵՏԻՍ

Մեր վաճառատունը Տարեգլխի առթիւ ամենավերջին մօտէլ էլեկտրական լոյսի ապահովութեամբ գիներուն վրայ

ՀԱՐԻՒՐԻՆ 40 ՏԵՂՉՈՎ ՎԱՃԱՌՈՒՄ Կ'ԸՆԷ

ԱՌԻԹԷՆ ՕԳՏՈՒԵՑԷՔ

ՏԷՕՓԻՄ ԻՇ

Գ. ԶԱՖԻՐԵԱՆ ԵՒ Ա. ՍԱՆԹԻԿԵԱՆ

կեդրոնատեղի՝ Մահմուտփաշա, Զուխաճը խան փողոց, 10

Մասնաճիւղ՝ Զարշըգեաը, Նուրը Օսմանիյէ ճաստէսի, թիւ 38

ՍԱԿԱՐԱՆ

31 Դեկտեմ. 1936 եշ.

ԳՆԴԱԴՐԱՄՆԵՐ

Պանք Օթօման	244.—
Թրքական ոսկի	1014.—
Մէճիտիէ	620.—
Լիրէթ	130.—
Ֆրանք Ֆրանսական	116.—
Զուիցերիական Ֆրանք	575.—
Պելճիական Ֆրանք	86.—
Տոլար	23.—
Էյ	14.—
Էվրա	23.—
Տօլար	126.—
Ռայխսմարք	26.—

ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐ ԵՒ ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹԵՐ

Ռըխտի Ժօնսթէ	1903	102.50
» »	1911	96.50
Նեքտին փոխադրութիւն		99.25
Մքվազ		99.75
Անատոլու Պաղտասթուղի Ա.Բ.		40.15
Պօն Անատոլու		43.30
Անատոլու բաժ.		23.50
Պանք Օթօման Բժնք.	Ծր.	500
Թրամվէյ բաժ.		17.50
Բէժի		1.80.—
Շէրքէթի Հայրիէ		16.—
Իշ Պանքասը		10.20
Գօմէնթի		9.75
Կեդր. Դրամատուն		90.—
Քարաֆի		10.10
Տէրքօս		11.25
Սիման Ապլան		13.30
Իւնի Թիւրք Ա.		22.75.—
» » Բ.		21.25

ՊԷՅՕՂԼՈՒԻ ԷՔՕՆՕՄԻ

Պէյօղլու Գալեօնտի Գուլլուք թիւ 13—15: Հեռ. 41338

Պուլկարական ածուխ, Բուամէլիի մէջէ փայտ և անթրաքիթ չատ ածան գիներով պիտի գտնէք

Դիմեցէք ձմեռը չեկած

ԿԱԼՈՒԱԾԱՏԷՐԵՐ
ՁԵՐ ԿԱԼՈՒԱԾԱՏՈՒՐՔԸ 100 ԹՒ
25 ԿԱՐԵԼԻ Է ՁԵՂՁԵԼ

Այն ամէն կալուածները, որոնք ընդհանուր գնահատութեան ժամանակ հարիւրին քսանը հինգ պեղչէն չեն օգտուած, 2870 թիւ օրէնքի Ձրգ յօդուածին տրամադրութեան համաձայն եթէ ամէն կալուածատէր առանձնաբար դիմէ պատկանեալ խնդանութեան, պիտի կրնայ օգտուիլ թէ՛ կալուածատուրքի հարիւրին 25 պեղչէն և թէ՛ վազքի տուրքէն հարիւրին 25 պեղչ: Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել չուտափոյի Մանուկ Վռամշապուհի, Պահչէ գաբու, Ռահվանճիլէր փողոց, Պիրինճի Վագըֆ խանին դիմաց, Շիրին խան թիւ 10, ամէն օր ժամը 12—14:

Կը պատանձնէ նաեւ գատաստանական և կալուածական ամէն տեսակ գործեր:

Աւելի լաւ է առողջութիւնը պահպանել, քան թէ հիւանդութեանց դէմ մաքառիլ: Կոկորդի, տիֆթէրիի, հարսնաւնիքի և շատ մը ախտերու միջոցներուն, բերանի և կոկորդի ճամբով մեր կազմին մէջ թափանցող վարակիչ հիւանդութիւններուն դէմ

ԱՔՐԻՏՕԼ

գործածեցէք: Ձեզ և ձեր ընտանիքը հիւանդութենէ զերծ կը պահէ:

ԱՔՐԻՏՕԼը չուտով կը բուժէ բերնի, կոկորդի և կոկորդի նշիկներու բորբոքումները: Ամէն դեղատան կը ծախուի 15 հատնոց տուփը 35 ղրշ. 40 հատնոց 70 ղրուշ

(C)